

Брюксел, 13 декември 2017 г.
(OR. en)

15236/17

Междуетноститутуционално досие:
2016/0382 (COD)

ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета на постоянните представители (I част)
До:	Съвета
№ предх. док.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
№ док. Ком.:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (преработен текст) – Общ подход

1. Комисията прие пакета „Чиста енергия за всички европейци“, в т.ч. горепосоченото предложение, на 30 ноември 2016 г. Пакетът беше представен на заседанието на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика (Енергетика) през декември 2016 г. Първата размяна на мнения между министрите се състоя през февруари 2017 г. и — след разглеждане на оценките на въздействието и първия кръг от подробното разглеждане на предложенията, през юни 2017 г. на министрите беше представен доклад за напредъка относно пакета.

След месеци на допълнителни интензивни преговори по време на естонското председателство, включително три обсъждания от Корепер, беше постигнат балансиран компромис, отразен в приложението и допълнението. Съветът се приканва да постигне съгласие по общ подход, с оглед прокарване на пътя за преговори с Европейския парламент, който се очаква да постигне съгласие по отношение на своя мандат за преговори за проекта за регламент през януари 2018 г.

2. Във връзка с последното обсъждане в Корепер от 8 декември и съгласно обявеното на тази дата, председателството продължава своите двустранни консултации с делегациите, по-специално по два основни въпроса: енергията от възобновяеми източници за отопление и охлаждане (член 23) и енергията от възобновяеми източници в транспортния сектор (член 25). По тези два важни въпроса председателството прецени, че са възможни по-нататъшни подобрения в компромисния текст.

По въпроса за отоплението и охлаждането (член 23) компромисът на председателството предвижда, че държавите членки са задължени да предприемат мерки за постигането на увеличение с около един процент на дела на енергията от възобновяеми източници в сектора като средна годишна стойност. Съществува и основателна възможност за отклонение от ориентировъчната стойност, ако анализът на разходната ефективност, който взема предвид минимален набор от параметри, покаже постижимо икономически ефективно равнище на стойност по-малко от един процент. Държавите членки, чийто дял на енергията от възобновяеми източници в сектора е по-голям от 50 %, могат да считат това задължение за изпълнено.

По въпроса за възобновяемата енергия в транспорта (член 25) компромисният текст на председателството цели решаване на редица противоречащи си и припокриващи се въпроси в сектора. Амбициозният подход се изразява в обща цел от 14 % за възобновяеми енергийни източници в транспортния сектор за всяка държава членка и междинна цел от 3 % за „биогорива от ново поколение“, с възможност за двойно отчитане на тези горива. Електрическата мобилност разполага с достатъчно капацитет за развитие и се стимулира с коефициент пет, докато мултипликационният коефициент за електроенергията за железопътния сектор се заличава. За по-голяма сигурност на инвестициите и гарантиране на наличността на горива през целия период целта по отношение на биогоривата от ново поколение включва и междинна задължителна цел от 1 % през 2025 г.

Лимитът за биогоривата от първо поколение остава 7 % (както е договорено от Съюза през 2015 г.), но той е съчетан с допълнителна мотивация за държавите членки, на които е разрешено да намалят общата си цел, в случая на понижаване на горната граница от 7 %. В текста се запазва възможността да се направи разграничение между биогоривата въз основа на тяхното установено въздействие върху непреките промени в земеползването.

Председателството смята, че ще бъде трудно да се намери по-точен баланс между различните позиции на делегациите по тези две теми. Поради това то приканва министрите да проявят необходимата гъвкавост и да приемат компромисния текст.

3. Съветът се приканва да постигне съгласие по проекта за общ подход, поместен в приложението и допълнението.

Промените спрямо предложението на Комисията са обозначени с **получер шрифт**; заличеният текст е обозначен с [].

Промените спрямо предходния документ (док. 8697/5/17 REV 5 + COR 1) са обозначени с **получер шрифт и подчертаване**; заличеният текст е обозначен с [].

Забележка: Становището на Консултативната група на правните служби се съдържа в док. 13344/17. Това становище отбелязва в точка (1) текста в първоначалното предложение на Комисията (включително приложенията), който е трябвало да бъде отбелязан в сиво. Съществената корекция в точка (2) е включена в настоящия текст (REV 3).

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (преработен текст)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член **192, параграф 1** и член 194, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ е била неколkokратно и съществено изменяна². Поради предстоящите допълнителни изменения и с оглед постигане на яснота, посочената директива следва да бъде преработена.
- (2) Една от целите на енергийната политика на Съюза е насърчаването на възобновяемите видове енергия, **което се преследва с настоящата директива. Едновременно с това настоящата директива преследва екологичните цели за опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда, за опазване на човешкото здраве и внимателно и рационално използване на природните ресурси посредством разработването на нови и възобновяеми форми на енергия. Що се отнася до настоящата директива, двете групи цели са неразривно свързани, като нито едната от тях не е вторична или косвена спрямо другата.** Увеличеното използване на енергия от възобновяеми източници представлява важна част от пакета от мерки, необходими за намаляване на емисиите на парникови газове и за съобразяване с Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата, както и с рамката за политиките на Съюза в областта на климата и енергетиката в периода до 2030 г., включително обвързващата цел за 2030 г. за намаление на емисиите в Съюза с поне 40% в сравнение с количествата от 1990 г. **Обвързващата цел на Съюза за 2030 г. в областта на енергията от възобновяеми източници, приносът на държавите членки за тази цел, включително техните базови сценарии, обобщаващи техните общи национални цели за 2020 г., са сред основните елементи, които имат първостепенно значение за политиката на Съюза в областта на енергетиката и околната среда. Други такива елементи от първостепенно значение са включени например в предвидената в настоящата директива рамка за развитието на отоплението и охлаждането с възобновяема енергия, както и за развитието на възобновяемите транспортни горива.**

¹ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16–62).

² Вж. приложение XI, част А.

- (2а) [] **Нарастващата употреба на енергия от възобновяеми източници** също играе важна роля за подобряване на сигурността на енергийните доставки, за технологичното развитие и иновациите и създаването на възможности за заетост и регионално развитие, особено в селските и изолираните зони или в райони с малка гъстота на населението.
- (3) По-специално увеличаващите се технологични подобрения, стимулите за използване и разрастване на обществения транспорт, използването на енергоефективни технологии и насърчаването на използването на енергия от възобновяеми източници в секторите на електроенергетиката, отоплението и охлаждането, както и в транспортния сектор са много ефективни инструменти, наред с мерките за енергийна ефективност, за намаляване на емисиите на парникови газове в Съюза и на зависимостта на Съюза от внос на природен газ и нефт.
- (4) С Директива 2009/28/ЕО бе определена регулаторна рамка за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, с която бяха зададени обвързващи национални цели за дела на енергията от възобновяеми източници в потреблението на енергия и транспорта, които да бъдат постигнати до 2020 г. Със съобщението на Комисията от 22 януари 2014 г.³ бе определена рамка за бъдещите политики на Съюза в областта на климата и енергетиката и бе препоръчано общо разбиране за начина, по който да се развиват тези политики в периода след 2020 г. Комисията предложи целта на Съюза за 2030 г. относно дела на енергията от възобновяеми източници в потреблението на енергия в Съюза да възлиза на поне 27 %.
- (5) Европейският съвет от октомври 2014 г. потвърди тази цел, посочвайки че държавите членки могат да определят свои по-амбициозни национални цели **с оглед на изпълнението и преизпълнението на своя планиран принос към целта на Съюза за 2030 г.**

³ „Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020 — 2030 г.“ (COM/2014/015 final).

- (6) Европейският парламент, в своите резолюции съответно относно „Рамка за политиките в областта на климата и енергетиката през периода 2020 — 2030 г.“ и относно „Доклад за напредъка в областта на енергията от възобновяеми източници“, препоръча обвързваща цел за Съюза за 2030 г. за поне 30-процентов дял на енергията от възобновяеми източници в общото крайно потребление на енергия, изтъквайки че тази цел следва да се постигне посредством индивидуални национални цели, като се взема предвид индивидуалната ситуация и потенциал във всяка държава членка.
- (7) Поради това е уместно да се определи обвързваща цел на Съюза за поне 27-процентов дял на енергията от възобновяеми източници. Държавите членки следва да определят своите приноси за постигането на тази цел като част от своите интегрирани национални планове в областта на климата и енергетиката в рамките на процеса на управление, определен в Регламент [относно управлението на енергийния съюз].
- (8) Определянето на обвързваща цел на Съюза за 2030 г. по отношение на енергията от възобновяеми източници би продължило да насърчава разработването на технологии за генериране на енергия от възобновяеми източници и да дава сигурност на инвеститорите. Определянето на цел на равнището на Съюза би предоставило по-голяма гъвкавост за държавите членки да постигнат своите цели за намаляване на емисиите на парникови газове по най-разходоэффективен начин в съответствие с техните специфични обстоятелства, разпределения на енергийния микс и възможности за производство на енергия от възобновяеми източници.

- (9) **С цел да се гарантира консолидирането на постигнатите резултати по Директива 2009/28/ЕО, зададените за 2020 г. национални цели следва да представляват минималните стойности на приноса на държавите членки за новата рамка за периода до 2030 г. При никакви обстоятелства националният дял на енергията от възобновяеми източници не следва да пада под този минимален принос и в такъв случай [] съответните държави членки следва да предприемат подходящи мерки, за да осигурят спазването на определената от тези минимални стойности базова линия, [] както е посочено в Регламента [относно управлението на енергийния съюз]. Ако дадена държава членка не спазва своя базов дял, изчислен за период от една година, тя следва в рамките на една година да предприеме допълнителни мерки, за да покрие разликата до предвидения за нея базов сценарий. Когато дадена държава членка е взела действително тези необходими мерки и е изпълнила задължението си да покрие разликата, тя следва да се разглежда като изпълнила задължителните изисквания на предвидения за нея базов сценарий, считано от момента на възникване на въпросната разлика и едновременно съгласно настоящата директива и Регламента [относно управлението на енергийния съюз]. Следователно въпросната държава членка не може да се разглежда като неизпълнила задължението си за спазване на своя базов дял за периода, в който е възникнала разликата. И двете рамки — за 2020 г. и за 2030 г., неразривно служат на екологичните и енергийните политически цели на Съюза.**
- (10) В случай че делът на енергията от възобновяеми източници в Съюза не съответства на зададената крива за неговото нарастване в Съюза като цяло, водеща до постигането на целта за поне 27-процентов дял на енергията от възобновяеми източници, държавите членки следва да предприемат допълнителни мерки. Както е посочено в Регламент [относно управлението на енергийния съюз], ако при оценяването от Комисията на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата бъде установен недостиг на амбициозност, Комисията може да предприеме мерки на равнището на Съюза за осигуряване на постигането на целта. Ако при оценяването от Комисията на интегрираните национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата бъде установена недостатъчност на постигнатите резултати, държавите членки следва да приложат мерките, посочени в Регламент [относно управлението на енергийния съюз], във връзка с които им е дадена достатъчна гъвкавост за избор.
- (11) С оглед да се подпомагат амбициозните приноси на държавите членки за постигане на целта на Съюза, следва да бъде създадена финансова рамка за улесняване на инвестициите в проекти за енергия от възобновяеми източници в тези държави членки, включително и чрез използване на финансови инструменти.

- (12) Комисията следва да насочва предоставянето на финансови средства към намаляването на капиталовите разходи за проекти за енергия от възобновяеми източници, което има осезаемо въздействие върху разходите за проекти за енергия от възобновяеми източници и върху тяхната конкурентоспособност, **както и към развитието на основни инфраструктури за засилено технически и икономически достъпно внедряване на енергията от възобновяеми източници, като например мрежовата инфраструктура за пренос и разпределение, интелигентните мрежи и междусистемните връзки.**
- (13) Комисията следва да улеснява обмена на добри практики между компетентните национални или областни власти или органи, например чрез периодични срещи за намиране на общ подход за насърчаване на по-голямо разпространение на икономически ефективни проекти за енергия от възобновяеми източници, за насърчаване на инвестициите в нови, гъвкави и чисти технологии, и за формиране на адекватна стратегия за управление на извеждането от експлоатация на технологии, които не допринасят за намаляване на емисиите или не осигуряват достатъчна гъвкавост, въз основа на прозрачни критерии и надеждни пазарни ценови сигнали.
- (14) С Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴, с Директива 2003/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵, и с Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁶ бяха установени определения за различните видове енергия от възобновяеми източници. С Директива XXXX/XX/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷ бяха установени определения за електроенергийния сектор като цяло. В интерес на правната сигурност и яснота е уместно тези определения да се използват и в настоящата директива.

⁴ Директива 2001/77/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 септември 2001 г. относно насърчаване на производството и потреблението на електроенергия от възобновяеми енергийни източници на вътрешния електроенергиен пазар (ОВ L 283, 27.10.2001 г., стр. 33).

⁵ Директива 2003/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 май 2003 г. относно насърчаването на използването на биогорива и други възобновяеми горива за транспорт (ОВ L 123, 17.5.2003 г., стр. 42).

⁶ Регламент (ЕО) 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор (ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 1).

⁷ Директива XXXX/XX/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия (ОВ L...).

- (15) Схемите за подпомагане на генерирането на електроенергия от възобновяеми източници са се доказали като ефективно средство за поощряване на реализациите в областта на електроенергията от възобновяеми източници. Ако и когато държавите членки решават да прилагат схеми за подпомагане, това подпомагане следва да бъде предоставяно под форма, която възможно най-малко да изкривява функционирането на електроенергийните пазари. За тази цел все повече държави членки предоставят подпомагането под форма, при която то е в добавка към пазарните приходи и въвеждат пазарни системи за определяне на необходимата степен на подкрепа. Заедно със стъпките, целящи да пригледат пазара към нарастващия дял на възобновяемите енергийни източници, това е ключов елемент от нарастващото пазарно интегриране на възобновяемите енергийни източници. За маломасштабните и демонстрационните проекти може да се окаже необходимо и наличието на специални условия с цел осигуряване на положително съотношение между разходите и ползите. Тези условия следва да бъдат в съответствие с правилата, посочени в член 11 от Регламента [за пазара на електроенергия].

- (16) Реализациите на генериране на електроенергия от възобновяеми източници следва да се постигат при възможно най-ниска цена за потребителите и данъкоплатците. При съставянето на схемите за подпомагане и при предоставянето на помощ държавите членки следва да се стремят да свеждат до минимум общосистемните разходи във връзка с реализациите **посредством декарбонизация с оглед на постигането на целта за 2050 г. за нисковъглеродна икономика. Пазарните механизми, като например тръжните процедури, са доказали в много случаи, че действително намаляват разходите за подкрепа на конкурентните пазари. Въпреки това, в особени случаи на много ограничена конкуренция тръжните процедури може и да не доведат непременно до ефикасно ценообразуване. По тази причина може да е необходимо да се разгледа въвеждането на балансиращи дерогации с оглед на осигуряването на икономическа ефективност и свеждането до минимум на общите разходи за подкрепа. Едновременно с развиването на собствени схеми за подпомагане държавите членки следва да вземат под внимание различните последиствия, които пазарните механизми могат да имат за политиките извън сектора на електроенергията, и могат да разгледат възможността за ограничаване на тръжните процедури до конкретни технологии, които могат да бъдат обосновани в случай на необходимост да бъдат [] отчетени изцяло потребностите за интегриране и развитие на електроенергийната мрежа и система, получения в резултат енергиен микс и дългосрочните потенциали на технологиите. Тази специфична технологична подкрепа позволява също да бъдат отчетени конкретните технологични характеристики, като например различните периоди на изпълнение, изискванията за териториалното устройство и екологичните разрешителни, които биха могли да възпрепятстват ефективната конкуренция между различните технологии.**

(16a) Държавите членки имат различен потенциал по отношение на енергията от възобновяеми източници и на национално равнище прилагат различни схеми за подпомагане в областта на енергията от възобновяеми източници. Повечето държави членки прилагат схеми за подпомагане, които осигуряват предимства единствено за произведената на тяхна територия енергия от възобновяеми източници. За да функционират добре националните схеми за подпомагане, е изключително важно държавите членки да продължат да са в състояние да контролират ефекта и разходите на националните схеми за подпомагане в зависимост от техния различен потенциал. Едно от важните средства за постигане на целта на настоящата директива продължава да бъде да се гарантира правилното функциониране на националните схеми за подпомагане, както е съгласно Директива 2001/77/ЕО и Директива 2009/28/ЕО, за да се поддържа доверието на инвеститорите и да се даде възможност на държавите членки да разработят ефективни национални мерки с оглед на техния съответен принос към целта на Съюза за 2030 г. във връзка с енергията от възобновяеми източници и всяка цел в национален план, която са си поставили. Настоящата директива следва да прави по-лесна трансграничната подкрепа за енергията от възобновяеми източници, без да се засягат по диспропорционален начин националните схеми за подпомагане.

- (17) Отварянето на схемите за подпомагане за трансгранично участие ограничава отрицателните въздействия върху вътрешноевропейския енергиен пазар и може, при известни условия, да помогне на държавите членки да постигнат целта на Съюза по по-ефективен начин. Освен това трансграничното участие е естествена последица от развитието на политиката на Съюза в областта на възобновяемите източници, **при което укрепването на конвергенцията и сътрудничеството допринася за []** обвързващата цел на равнището на Съюза []. Поради това е уместно държавите членки [] **да бъдат насърчени** да отворят схемите за подпомагане по отношение на проекти, разположени в други държави членки, и да дефинират редица начини, по които може да бъде прилагано такова постепенно отваряне, като в същото време осигуряват спазване на разпоредбите на Договора за функционирането на Европейския съюз, в т.ч. членове 30, 34 и 110. **Тъй като електрическите потоци не могат да бъдат проследени, е уместно отварянето да бъде обвързано с дяловете, чрез които се търси действително определена степен на физически** междусистемни връзки, и да се даде възможност на държавите членки да **ограничат** своите отворени схеми за подпомагане до онези държави членки, с които имат пряка мрежова връзка, като практически способ за демонстриране наличието на физически потоци между държавите членки. Това обаче не следва по никакъв начин да се отразява на междузоновото и трансграничното функциониране на енергийните пазари.

- (17a) За да се гарантира, че отварянето на схемите за подпомагане е реципрочно и взаимноизгодно, между участващите държави членки следва да се подпише споразумение за сътрудничество. Държавите членки следва да запазят контрола си върху темпото на изграждане на капацитета за производство на електроенергия от възобновяеми източници на тяхна територия, по-специално за да бъдат отчетени свързаните с това разходи за интегриране и необходимите инвестиции в мрежата. Ето защо на държавите членки следва да бъде разрешено да ограничат участието на инсталации, разположени на тяхна територия, за търгове, открити за тях от други държави членки []. Двустранното споразумение следва да обхваща достатъчно подробно всички важни аспекти, например начина на отчитане на разходите по проекти, осъществявани от една държава на територията на друга, включително разходите за укрепване на мрежите, прехвърляне на енергия, капацитет за съхранение и резервен капацитет, както и за евентуални претоварвания на мрежата. При това обаче държавите членки следва да вземат надлежно под внимание всички мерки, които дават възможност за разходоефективно интегриране на този допълнителен капацитет за производство на електроенергия от възобновяеми източници, независимо дали става дума за регулаторни мерки (например свързани с организацията на пазара) или за допълнителни инвестиции в различни източници на гъвкавост (например междусистемни връзки, съхранение, оптимизация на потреблението, гъвкаво производство на енергия).
- (18) Без това да засяга членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз [], политиките за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници следва да са стабилни и да се избягва внасянето в тях на необосновани промени [] с обратна сила. Такива промени имат пряко въздействие върху цената на финансирането на капиталовложенията, разходите за разработване на проекти и по този начин и върху размера на общите разходи за реализации в областта на енергията от възобновяеми източници в Съюза. Държавите членки следва да не допускат преразглеждането на каквато и да е помощ, предоставена на проекти за енергия от възобновяеми източници, да има отрицателно въздействие върху тяхната икономическа жизнеспособност, освен ако това преразглеждане, основано на ясни, обективни и предварително определени критерии, е било предвидено при първоначалното съставяне на схемата за подпомагане. В този контекст, държавите членки следва да въвеждат разходоефективни насърчителни политики и да осигуряват тяхната финансова устойчивост.

- (19) Задълженията на държавите членки за съставяне на планове за действие и доклади за напредъка в областта на енергията от възобновяеми източници, както и задължението на Комисията да докладва за напредъка на държавите членки, са от съществено значение за увеличаване на прозрачността, осигуряване на яснота за инвеститорите и потребителите и създаване на възможност за ефективен мониторинг. С Регламент [относно управлението на енергийния съюз] тези задължения се интегрират в системата за управление на енергийния съюз, в чиито рамки се рационализират задълженията за планиране, докладване и мониторинг в областта на енергетиката и климата. Платформата за прозрачност в областта на енергията от възобновяеми източници също се интегрира в по-широкообхватната електронна платформа, която се създава съгласно Регламент [относно управлението на енергийния съюз].
- (20) Необходимо е да бъдат формулирани прозрачни и недвусмислени правила за изчисляване на дела на енергията от възобновяеми източници и за определяне кои са тези източници.
- (21) При изчисляване на дела на водноелектрическа и вятърна енергия за целите на настоящата директива последиците от климатичните колебания следва да бъдат изглаждани чрез използване на правило за нормализация. В допълнение електроенергия, произведена в помпеноакмулиращи водни електроцентрали от предварително изпомпвана на горното ниво вода, не следва да се счита за електроенергия, произведена от възобновяеми източници на енергия.
- (22) Термопомпите, които позволяват използването на [] **енергия от околната среда и геотермална енергия** на полезно температурно ниво, **или системите за охлаждане** се нуждаят от електроенергия или друга спомагателна енергия за функционирането си. Следователно енергията, използвана за функционирането на **тези системи []**, следва да бъде приспадната от общата използвана **енергия или енергията, изтеглена от този район []**. Следва да се вземат предвид само **такива отоплителни и охладителни системи []**, при които общото производство **или енергията, изтеглена от даден район []**, значително надхвърлят първичната енергия, необходима за тяхното функциониране. **Охладителните системи допринасят за енергопотреблението в държавите членки, поради което е целесъобразно []** методите за изчисляване да отчитат дела на енергията от възобновяеми източници, използван от тези системи **във всички сектори на крайното потребление.**
- (23) Пасивните енергийни системи използват конструкцията на сградите за улавяне на енергия. Това се разглежда като спестена енергия. Следователно, за избягване на двойно отчитане, уловената по този начин енергия не следва да се отчита за целите на настоящата директива.

- (24) Някои държави членки имат голям дял на въздухоплаването в своето брутно крайно потребление на енергия. С оглед на съществуващите технологични и регулаторни ограничения, които препятстват търговското използване на биогорива във въздухоплаването, е подходящо да се предвиди частично освобождаване за тези държави членки, като от изчислението на брутното крайно потребление на енергия в националния въздушен транспорт бъде изключено количеството, което надхвърля един път и половина средните стойности за Съюза за брутното крайно потребление на енергия във въздухоплаването през 2005 г. според оценките на Евростат, т.е. 6,18 %. Кипър и Малта, поради техния островен и периферен характер, разчитат на въздухоплаването като начин на транспорт, който е абсолютно необходим за техните граждани и тяхната икономика. В резултат на това Кипър и Малта имат брутно крайно потребление на енергия в националния въздушен транспорт, което е непропорционално високо, т.е. над три пъти средното за Съюза през 2005 г., като по този начин са засегнати по непропорционален начин от настоящите технологични и регулаторни ограничения. Следователно за тези държави членки е подходящо да се предвиди, че освобождаването следва да включва сумата, с която те надхвърлят средното за Съюза брутно крайно потребление на енергия във въздушния транспорт през 2005 г., както е оценено от Евростат, т.е. 4,12 %.
- (25) С цел да се гарантира, че в приложение IX се вземат предвид принципите за йерархичен приоритетен ред на третирането на отпадъците, посочени в Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁸, установените в Съюза критерии за устойчивост и необходимостта да не се създава допълнително търсене на земни площи, като в същото време се насърчава използването на отпадъци и остатъци, при периодичните оценки на това приложение Комисията следва да разглежда включването в него на допълнителни суровини, в случай че това не води до значителни ефекти на изкривяване на пазарите за странични продукти, отпадъци или остатъци.

⁸ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

- (26) С оглед на създаване на възможности за намаляване на разходите за постигане на целите на Съюза, предвидени в настоящата директива, и за да се осигури на държавите членки гъвкавост при спазването на тяхното задължение да не се връщат в периода след 2020 г. до стойности, които са под техните национални цели за 2020 г. , е уместно както да бъде улеснено потреблението в държавите членки на енергия, произведена от възобновяеми източници в други държави членки, така също и да се даде възможност на държавите членки да отчитат енергията от възобновяеми източници, употребена в други държави членки за постигането на собствения им дял на енергия от възобновяеми източници. Поради тази причина **ще бъде създадена [] платформа на Европейския съюз за енергия от възобновяеми източници, която ще даде възможност за търговия с дялове на енергията от възобновяеми източници между държавите членки в допълнение към двустранните споразумения за сътрудничество. [] Това [] допълва доброволното [] отваряне [] на схемите за подпомагане по отношение на проекти, разположени в други държави членки. [] Споразуменията между държавите членки** включват статистически прехвърляния, съвместни проекти между държави членки или съвместни схеми за подпомагане.
- (27) Държавите членки следва да бъдат насърчавани да използват всички подходящи форми на сътрудничество във връзка с целите, установени в настоящата директива. Такова сътрудничество може да се осъществява на всички равнища, двустранно или многостранно. Освен механизмите, които оказват въздействие върху изчислението на дела на енергията от възобновяеми източници и постигането на целта, които са предвидени изключително в настоящата директива, а именно статистически прехвърляния между държави членки, **които се извършват на двустранна основа или чрез [] платформата на Европейския съюз за енергия от възобновяеми източници**, съвместни проекти и съвместни схеми за подпомагане, сътрудничеството може също така да приема формата например на обмен на информация и най-добри практики, както е предвидено по-специално в електронната платформа, създадена с Регламент [относно управлението на енергийния съюз], и на друга доброволна координация между всички видове схеми за подпомагане.

- (28) Следва да е възможно вносна електроенергия, произведена от възобновяеми източници на енергия извън Съюза, да се отчитат за дяловете на енергията от възобновяеми източници на държавите членки. За да се гарантира необходимият резултат от заместването на конвенционални източници на енергия с възобновяеми източници на енергия в Съюза, а също и в трети държави, е подходящо да се осигури надеждно проследяване и отчитане на подобен внос. Ще бъде обмислено сключването на споразумения с трети държави относно организацията на такава търговия с електричество от енергия от възобновяеми източници. Ако по силата на решение за тази цел, взето съгласно Договора за енергийна общност⁹, договарящите страни по този договор са обвързани от съответните разпоредби на настоящата директива, предвидените в нея мерки за сътрудничество между държавите членки следва да бъдат приложими за тях.
- (29) При прилагането на правилата за конкретни проекти процедурата, използвана за разрешаването, сертифицирането и лицензирането на централи за енергия от възобновяеми източници, следва да е обективна, прозрачна, недискриминационна и пропорционална. По-специално е уместно да се избягва ненужната тежест, която би могла да произтече от класифицирането на проекти в областта на енергията от възобновяеми източници като инсталации, които представляват голям риск за здравето.
- (30) За целите на бързото разпространение на реализации за енергия от възобновяеми източници и с оглед на нейното като цяло много благотворно въздействие по отношение на устойчивото развитие и околната среда държавите членки следва, когато прилагат административни правила, структури за планиране и законодателство, които са изготвени за лицензиране на инсталации по отношение на намалението и контрола на замърсяването от промишлени предприятия, борбата със замърсяването на въздуха и предотвратяването или намаляването до минимум на изпускането на опасни вещества в околната среда, да вземат предвид приноса на енергията от възобновяеми източници за изпълнението на целите в областта на околната среда и изменението на климата, особено в сравнение с инсталации за енергия от невъзобновяеми източници.

⁹ ОВ L 198, 20.7.2006 г., стр. 18.

- (31) Следва да се осигури съгласуваност между целите на настоящата директива и законодателството на Съюза в областта на околната среда. По-специално при процедурите по оценка, планиране и лицензиране на инсталации за енергия от възобновяеми източници държавите членки следва да отчитат цялото законодателство на Съюза в областта на околната среда и приноса на възобновяемите източници на енергия за изпълнението на целите в областта на околната среда и изменението на климата, особено в сравнение с инсталациите за енергия от невъзобновяеми източници.
- (32) Националните технически спецификации и другите изисквания, попадащи в обхвата на Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰, във връзка например с равнището на качеството, методите за изпитване и условията на употреба, не следва да създават пречки за търговията със съоръжения и системи за енергия от възобновяеми източници. В този смисъл схемите за подпомагане на енергия от възобновяеми източници не следва да предвиждат национални технически спецификации, отклоняващи се от съществуващите съюзни стандарти, или да изискват полученото подкрепа оборудване или системи да бъдат сертифицирани или изпитвани на точно определено място или от точно определено образувание.
- (33) Правилата и задълженията на национално или областно равнище за минималните изисквания за използване на енергия от възобновяеми източници в нови или ремонтирани сгради доведоха до чувствително увеличение на използването на енергия от възобновяеми източници. Тези мерки следва да бъдат окуражени в по-широк съюзеи контекст, като в същото време бъде насърчено използването на повече енергийно ефективни приложения на енергия от възобновяеми източници в строителните наредби и правилници .
- (34) За да се улесни и ускори определянето на минимални равнища за използването на енергия от възобновяеми източници в сградите, изчисляването на тези минимални равнища в нови и съществуващи сгради, които подлежат на значително саниране, следва да даде достатъчно данни, въз основа на които да се прецени дали **включването на минимални равнища на енергията от възобновяеми източници е технически, функционално и икономически осъществимо. За да изпълнят тези изисквания, държавите членки следва, наред с другото, да позволят използването на ефикасни районни отоплителни и охладителни системи, както и на друга енергийна инфраструктура, когато няма отоплителни и охладителни мрежи.**

¹⁰ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1)

(35) За да се гарантира, че националните мерки за развитие на отоплението и охлаждането с енергия от възобновяеми източници се базират на цялостно картографиране и анализ на националния потенциал за енергия от възобновяеми източници и отпадъци и за да се даде възможност за по-голямо интегриране на източниците на възобновяема и отпадна топлина и студ, уместно е да се изисква държавите членки да направят оценка на своя национален потенциал за енергия от възобновяеми източници и за използване на отпадна топлина и студ за отопление и охлаждане, по-специално за улесняване на подаването на енергия от възобновяеми източници към отоплителни и охладителни инсталации и за насърчаване на ефективни и конкурентоспособни районни отоплителни и охладителни системи, както тези системи са определени в член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹¹. За да се осигури съответствие с изискванията за енергийна ефективност при отопление и охлаждане и за да се намали административната тежест, тази оценка следва да бъде включена във всеобхватните оценки, които се извършват и нотифицират съгласно член 14 от цитираната директива.

¹¹ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

- (36) Установено бе, че липсата на прозрачни правила и на съгласуваност между различните разрешаващи органи препятства реализациите в областта на енергията от възобновяеми източници. [] **Предоставянето на насоки на заявителите по време на целия процес на даване на разрешение чрез [] единно административно звено за контакти [] следва да намали сложността за разработчиците на проекти и да подобри ефективността и прозрачността. Следва да се предоставят насоки на подходящо равнище на управление, като се вземат предвид особеностите на държавите членки. Единните звена за контакт следва да бъдат в състояние да предоставят подробни насоки в рамките на своята компетентност, а в други случаи да могат да насочат заявителя към подходящ източник на надеждна информация.** [] Административните процедури за одобряване на инсталации, използващи енергия от възобновяеми източници, следва да бъдат опростени и да включват прозрачни графици и срокове за вземане на решения, доколкото е възможно, като се вземат предвид евентуалните непредсказуеми забавяния, които могат да възникнат в хода на процеса. На разработчиците на проекти и гражданите, желаещи да инвестират във възобновяеми енергийни източници, следва да се предостави процедурен наръчник, който да улеснява разбирането на процедурите. За да се насърчава използването на енергия от възобновяеми източници от микро, малки и средни предприятия (МСП) и от отделните граждани в съответствие с [] целите, определени в настоящата директива, решенията за свързване към мрежата следва да се заменят с обикновено уведомяване на органа, компетентен за малките проекти за енергия от възобновяеми източници, включително децентрализираните проекти, например покривните слънчеви инсталации. За да се отговори на все по-голямата необходимост от замяна на съоръжения с подобряване на работните показатели на съществуващи централи за енергия от възобновяеми източници, следва да бъдат въведени опростени процедури за даване на разрешения. Правилата и инструкциите за проектиране следва да бъдат приспособени да отчитат възможностите за прилагане на икономически ефективно и екологосъобразно използване на енергия от възобновяеми източници за отоплително, охлаждащо и електроенергийно оборудване. Настоящата директива, по-специално разпоредбите относно организацията и продължителността на процеса на даване на разрешения, следва да се прилага без да се засягат разпоредбите на международното право и правото на Съюза, включително разпоредбите за опазване на околната среда и здравето.

- (38) Друго препятствие за разходоефективните реализации в областта на енергията от възобновяеми източници е липсата на предвидимост от гледна точка на инвеститорите относно очакваното предоставяне на подкрепа от страна на държавите членки. По-специално, държавите членки следва да осигурят на инвеститорите достатъчна предвидимост относно подкрепата, която планират да окажат, **под формата, наред с другото, на схеми за подпомагане, данъчни стимули или основани на пазара схеми за задължения по отношение на енергията от възобновяеми източници.** Това дава възможност на отрасъла да планира и разработи верига на доставките, което води до по-малки общи разходи за реализациите.

[]¹²

- (40) Следва да бъдат запълнени празнините по отношение на информацията и обучението, особено в сектора на топлинната енергия и енергията за охлаждане, за да се насърчи ползването на енергия от възобновяеми източници.
- (41) Доколкото достъпът и упражняването на професията монтажник са регулирани, предпоставките за признаването на професионалните квалификации са установени в Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹³. Поради това настоящата директива се прилага, без да се засяга Директива 2005/36/ЕО.
- (42) Доколкото в Директива 2005/36/ЕО се предвиждат изисквания за взаимно признаване на професионалните квалификации, включително на архитектите, съществува допълнителна необходимост да се гарантира, че архитектите и проектантите правилно отчитат в техните планове и проекти оптималното съчетание от възобновяеми източници на енергия и високоефективни технологии. Държавите членки следва да предоставят ясни указания в това отношение. Това следва да бъде направено, без да се засягат разпоредбите на Директива 2005/36/ЕО, и по-специално на членове 46 и 49 от нея.

¹² **Забележка: части от съображение 39 са включени в съображение 36.**

¹³ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

- (43) Гаранциите за произход, издадени за целите на настоящата директива, служат единствено като средство да се покаже пред крайния клиент , че определен дял или количество енергия е произведено от възобновяеми източници. Гаранцията за произход може да се прехвърля от един притежател на друг независимо от енергията, за която се отнася. Въпреки това, за да се гарантира, че единица енергия от възобновяеми източници може да се представи само веднъж на съответния клиент , следва да се избягват двойно отчитане и двойно представяне на гаранции за произход. Енергия от възобновяеми източници, чиято гаранция за произход е отделно продадена от производителя, не следва да се предоставя или продава на крайния клиент като енергия, произведена от възобновяеми източници.
- (44) Уместно е да се даде възможност потребителският пазар на енергия от възобновяеми източници да допринесе за развитието в областта на енергията от възобновяеми източници. По тази причина държавите членки следва **да имат възможност** да изискват доставчиците на електроенергия, които предоставят информация за своя енергиен микс на крайните клиенти съгласно член X от Директива [относно устройството на електроенергийния пазар], или които предлагат енергия на потребители с посочване на потребление на енергия от възобновяеми източници, да използват гаранции за произход от инсталации, произвеждащи енергия от възобновяеми източници
- (45) Важно е да се предоставя информация за начините, по които електроенергията, която е обект на подпомагане, се разпределя на крайните клиенти. За да се подобри качеството на тази информация, предназначена за потребителите, държавите членки следва да гарантират, че се издават гаранции за произход за всички произведени единици енергия от възобновяеми източници, **с изключение на случаите, когато решат да не издават гаранции за произход на производителите, които получават и финансова подкрепа, с цел да се отчете пазарната стойност на гаранциите за произход.** Също така, с оглед предотвратяване на двойно компенсиране, **пазарната стойност на** гаранциите за произход, издадени на производителите на енергия от възобновяеми източници, които вече получават финансова подкрепа, [] **следва да бъде приспадната от съответната схема за подпомагане.** []

- (46) Директива 2012/27/ЕС предвижда гаранции за произход като доказателство за произхода на електроенергията, произведена от централи с високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия. Не е посочено обаче предназначението на такива гаранции за произход, така че **използването** им следва също [] да **бъде осигурено като възможност**, когато се представя използване на енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.
- (47) Обхватът на гаранциите за произход, които понастоящем съществуват за електроенергия от възобновяеми източници [], следва да се разшири, така че да включва и газ от възобновяеми източници. **Следва да се даде възможност и за разширяване на обхвата на гаранциите за произход, така че да включват отоплението и охлаждането с възобновяема енергия и източниците на изкопаеми горива.** Това би осигурило надеждно средство за доказване пред крайните клиенти на произхода на газове от възобновяеми източници, например на биометан, и би улеснило по-голяма трансгранична търговия с такива газове. Също така, това би дало възможност и за създаване на гаранции за произход на други газове, получени на база възобновяеми източници, например водород.
- (48) Налице е необходимост да се окаже подкрепа за интегрирането на енергията от възобновяеми източници в преносната и разпределителната мрежа и използването на системи за съхранение на енергия с оглед постигане на интегрирано променливо производство на енергия от възобновяеми източници, по-специално във връзка с правилата за диспечерско управление и достъп до мрежата. В Директива [относно устройството на електроенергийния пазар] е установена нормативната рамка за интегрирането на електроенергията от възобновяеми източници. В тази рамка обаче не са включени разпоредби относно интегрирането на газ от възобновяеми източници в газовата мрежа. Поради това е необходимо тези разпоредби да бъдат запазени в настоящата директива.
- (49) Възможностите за постигане на икономически растеж чрез иновации и устойчива и конкурентна енергийна политика са признати. Производството на енергия от възобновяеми източници често зависи от местни или регионални МСП. От голямо значение са възможностите за растеж и заетост, които се създават в държавите членки и техните региони от инвестициите в регионално и местно производство на енергия от възобновяеми източници. Следователно Комисията и държавите членки следва да подкрепят националните и регионалните мерки за развитие в тези области, да насърчават обмена на най-добри практики в производството на енергия от възобновяеми източници между местни и регионални инициативи за развитие и да насърчават използването на финансиране по линия на политиката на сближаване в тази област.

- (50) При насърчаване на развитието на пазара на енергия от възобновяеми източници е необходимо да се отчете положителното въздействие върху възможностите за регионално и местно развитие, перспективите за износ, социалното сближаване и възможностите за заетост, особено що се отнася до МСП и независимите производители на енергия.
- (51) Специфичните особености на най-отдалечените региони са признати в член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Енергийният сектор в най-отдалечените региони често се характеризира с изолираност, ограничени доставки и зависимост от изкопаеми горива, като в същото време тези региони разполагат със значителни местни възобновяеми енергийни източници. При това положение най-отдалечените региони биха могли да служат за пример за прилагане на новаторски за Съюза енергийни технологии. Поради това е необходимо да се насърчават реализациите в областта на енергията от възобновяеми източници, така че да се постигне по-голяма степен на енергийна автономност на тези региони и да се отчетат техните специфични особености по отношение на потенциала им за енергия от възобновяеми източници и потребностите им от публична помощ.

Следва да бъде предвидена възможност за дерогация от ограничено местно въздействие, която да позволява на държавите членки да приемат специфични критерии, за да се гарантира съответствие на условията за финансова подкрепа за потреблението на определени газообразни и твърди горива от биомаса.

Държавите членки следва да могат да приемат такива специфични критерии за инсталациите, използващи газообразни и твърди горива от биомаса и разположени в най-отдалечен регион, както се посочва в член 349 от ДФЕС, както и за биомасата, която се използва като гориво в посочените инсталации и която не съответства на хармонизираните критерии за устойчивост, енергийна ефективност и намаление на емисиите на парникови газове, посочени в настоящата директива. Такива специфични критерии за газообразни и твърди горива от биомаса следва да се прилагат независимо от мястото на произход на биомасата в която и да е държава членка или в трета държава. Нещо повече, всички специфични критерии следва да бъдат обективно обосновани от съображения за енергийна независимост на съответния най-отдалечен регион, както и да се осигури в този най-отдалечен регион плавен преход към критериите за устойчивост, енергийна ефективност и намаление на емисиите на парникови газове за газообразните и твърдите горива от биомаса, посочени в настоящата директива.

Като се има предвид, че енергийният микс за производство на електроенергия за най-отдалечените региони се състои основно и в голяма степен от течни горива, е необходимо да се даде възможност за подходящо отчитане на критериите за намаление на емисиите на парникови газове в тези региони. Следователно би било целесъобразно да се осигури специфично сравнително изкопаемо гориво за електроенергията, произведена в най-отдалечените региони.

Държавите членки следва да гарантират ефективното спазване на специфичните критерии, приети от тях. И на последно място, националните специфични критерии следва във всички случаи да се прилагат, без да се засяга член 26, параграф 9 от настоящата директива. Това гарантира, че биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и биомасата, които са в съответствие с хармонизираните критерии по настоящата директива, ще продължат да се ползват от улесняване на търговията, което е цел на настоящата директива, включително по отношение на съответните най-отдалечени региони.

- (52) Подходящо е да се осигури възможност за разработване на децентрализирани технологии за енергия от възобновяеми източници при недискриминационни условия и без да се финансирането на инфраструктурните инвестиции. Преминването към децентрализирано производство на енергия носи редица ползи, включително използването на местни източници на енергия, по-голяма сигурност на енергийните доставки на местно равнище, по-къси транспортни разстояния и намалени загуби на енергия при пренос. Такова децентрализиране също така насърчава развитието и сближаването чрез предоставяне на източници на приходи и разкриване на работни места на местно равнище.
- (53) С увеличаването на значението на потреблението на собствена електроенергия от възобновяеми източници се появява необходимост от дефиниране на потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници и от регулаторна рамка, която би дала права на потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници да генерират, акумулират, консумират и продават електроенергия без да са изправени пред непропорционални административни натоварвания. [] Гражданите, живеещи в апартаменти например, следва да могат да ползват правата за такова потребление в същата степен както домакинствата в еднофамилни къщи. Тъй като твърде често производството на енергия от възобновяеми източници и нейното потребление се извършват на едно и също място, целесъобразно е да се даде възможност на държавите членки сами да определят границите, в които може да се извършва потребление на собствена електроенергия, например чрез по-точно определяне на географския обхват или изключване на използването на обществената мрежа, като се гарантират равнопоставени условия на конкуренция и равностойно третиране в съответните им рамки.

- (53a) Потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници не следва да бъдат обременявани с непропорционални тежести и разходи. Следва да се отчитат приносът им за изпълнението на целта в областта на климата и енергетиката, както и свързаните с тях разходи и ползи за цялостната енергийна система. Същевременно, особено при оценяването на разходоефективността на таксите, държавите членки следва да гарантират, че всички потребители допринасят по балансиран и подходящ начин за постигане на цялостна система за споделяне на разходите за производство, разпределение и потребление на електроенергия чрез такси, данъци и налози, включително разходите, свързани с предоставено подпомагане за електроенергия от възобновяеми източници, така че да се създадат условия за потребление на собствена електроенергия от възобновяеми източници и да се постигне пропорционалност и финансова устойчивост на системата. В случай че тези условия са спазени и без да се засягат членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз, държавите членки следва да си запазят правото да прилагат различни финансови условия към групите потребители на собствена електроенергия, например гражданите, живеещи в апартаменти, или търговските обекти, в сравнение с отделни потребители на собствена електроенергия като домакинства, живеещи в еднофамилни къщи.
- (54) Местното гражданско участие в проекти за енергия от възобновяеми източници чрез общности за енергия от възобновяеми източници порождат значителна добавена стойност, изразяваща се в положително местно възприемане на енергията от възобновяеми източници и достъп до допълнителен частен капитал. Такова местно ангажиране ще има решаващо значение за увеличаване в бъдеще на мощностите за енергия от възобновяеми източници. Мерките, даващи възможност на общностите за енергия от възобновяеми източници да влязат в равнопоставена конкуренция с други производители, имат за цел и да повишат гражданското участие на местно ниво в проектите за енергия от възобновяеми източници, като по този начин допринесат за по-положителното възприемане на енергията от възобновяеми източници.

- (55) Специфичните характеристики на местните общности за енергия от възобновяеми източници по отношение на размер, структура на собствеността и брой на проектите могат да препятстват тяхното конкуриране при равнопоставени условия с големи предприятия, по-специално с конкуренти с по-големи проекти или портфолия. **Ето защо следва да е възможно държавите членки да изберат формата на дружество за енергийни общности, стига този стопански субект да може, действайки от свое име, да упражнява права и да е обект на задължения.** Мерките за компенсиране на тези слабости включват осигуряването на възможност за енергийните общности да оперират в енергийната система и улесняването на тяхното интегриране в пазара. **Общностите за енергия от възобновяеми източници следва да могат да обменят помежду си енергията, произведена от притежаваните от тях инсталации. Същевременно членовете на общностите не следва да бъдат освободени от съответните такси, данъци и налози, които биха били наложени при сходни условия на крайните потребители или производителите, които не са членове на общността, или когато инфраструктура на обществената мрежа се използва за тези трансфери.**
- (55a) **Общностите за енергия от възобновяеми източници, както и потребителите на собствена електроенергия, следва да допринасят по балансиран и подходящ начин за постигане на цялостна система за споделяне на разходите за производство, разпределение и потребление на електроенергия, също и чрез такси, данъци и налози, и ако е приложимо, включително разходи, свързани с предоставено подпомагане за електроенергия от възобновяеми източници. Държавите членки следва да могат да въвеждат регулаторни мерки и условия, за да се избегнат злоупотребите и нелоялната конкуренция.**
- (56) Отоплението и охлаждането, за които отива около половината от крайното потребление на енергия в Съюза, се смятат за сектор с ключово значение за ускоряване на декарбонизацията на енергийната система. Също така, това е стратегически сектор и във връзка със сигурността на енергийните доставки, тъй като се предвижда, че около 40 % от потреблението на енергия от възобновяеми източници през 2030 г. следва да е в областта на отоплението и охлаждането с възобновяема енергия. Отсъствието на хармонизирана стратегия на равнището на Съюза, липсата на интернализация на външните разходи и фрагментацията на пазарите за отопление и охлаждане са довели до сравнително слаб напредък досега в този сектор.

- (57) Редица държави членки приложиха мерки в сектора на отоплението и охлаждането с оглед да постигнат своите цели за 2020 г. за дела на енергията от възобновяеми източници. В отсъствието обаче на обвързващи национални цели за периода след 2020 г. е възможно оставащите национални стимули да не са достатъчни за постигането на дългосрочните цели за декарбонизация съответно за 2030 г. и 2050 г. За да се постигне съответствие с тези цели, да се укрепи увереността от страна на инвеститорите и да се съдейства за изграждането на общосъюзен пазар за отопление и охлаждане с енергия от възобновяеми източници, като в същото време се спазва принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място, уместно е да бъдат насърчени усилията на държавите членки за постигане на постепенно увеличение на дела на енергията от възобновяеми източници, използвана за отопление и охлаждане. Като се има предвид фрагментираният характер на някои пазари за отопление и охлаждане, от първостепенно значение е да се осигури гъвкавост при планирането на такива усилия. Важно е също да се гарантира, че потенциалните реализации на отопление и охлаждане с енергия от възобновяеми източници няма да имат вредни странични ефекти върху околната среда **и няма да породят непропорционални общи разходи. За да бъде сведен този риск до минимум, при увеличаването на дела на енергията от възобновяеми източници за отопление и за охлаждане следва да се държи сметка за държавите членки, в които този дял вече е много висок, както и да се отчита фактът, че увеличаването на дела на възобновяемите енергийни източници в районните отоплителни и охладителни системи с темпото, определено като референтна стойност, може да не се окаже най-разходоефективният начин за повишаване на общия дял на възобновяемите енергийни източници в системата и за намаляване на емисиите на парникови газове. На държавите членки следва да се предостави възможността да определят в плановете си стойност, различна от референтната.**
- (58) За отопление и охлаждане понастоящем отиват около 10 % от потреблението на топлинна енергия в Съюза, като при това има чувствителни разлики между държавите членки. В стратегията на Комисията в областта на отоплението и охлаждането е отчетен потенциалът за декарбонизация на топлоснабдяването посредством увеличение на енергийната ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници.
- (59) В Стратегията за енергиен съюз е отчетена също ролята на гражданите за постигането на енергиен преход, така че гражданите да станат собственици на енергийния преход, да намаляват енергийните си сметки чрез ползване на нови технологии и активно да участват в енергийния пазар.

- (60) Следва да бъде обърнато особено внимание на потенциалните синергии между усилията за по-голямо прилагане на отопление и охлаждане с енергия от възобновяеми източници и съществуващите схеми по Директива 2010/31/ЕС и 2012/27/ЕС. Държавите членки следва да могат, доколкото е възможно, да използват съществуващите административни структури за прилагането на такива усилия, с оглед намаляване на административното натоварване.
- (61) Поради това в областта на топлоснабдяването е от решаващо значение да се осигури възможност **на потребителя да поиска да му бъде доставена топлинна енергия [] от възобновяеми енергийни източници** и да се предотврати регулаторната предопределеност и несменяемост на технологии и съответно изключването на технологии — посредством засилване на правата на производителите и крайните потребители на енергия от възобновяеми източници, както и да се предоставят на крайните потребители инструменти, които да улесняват техния избор между решенията с най-добри енергийни показатели, като се вземат предвид бъдещите потребности за отопление и охлаждане в съответствие с очакваните критерии за енергийни характеристики на сградите. **На крайния потребител следва да бъде предоставена прозрачна и достоверна информация за ефикасността на мрежата и дела на възобновяемите енергийни източници в конкретните доставки на топлинна енергия. Целесъобразно е също крайният потребител да може изрично да поиска да му бъдат доставяни продукти за отопление само от възобновяеми енергийни източници.**
- (62) [] За да се подготви преходът към биогорива от нови поколения и да бъде сведено до минимум цялостното въздействие, предизвикващо преки и непреки промени в земеползването, е целесъобразно да се [] **ограничи** количеството на биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса, произвеждани от **зърнени и други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни [] култури**, които могат да се отчитат за постигането на поставените [] в настоящата директива цели, **без да се ограничава като цяло възможността за използване на тези биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса.**

Въвеждането на пределна стойност на равнището на Съюза не следва да възпрепятства държавите членки да задават по-ниски пределни стойности за количеството биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса, произвеждани от зърнени и други богати на скорбяла култури, маслодайни и захарни култури, които могат да се отчитат на национално равнище за постигането на поставените в настоящата директива цели, без да се ограничава като цяло възможността за използване на тези биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса.

(62a) Увеличаването на добива в селскостопанския сектор чрез интензивни научни изследвания, технологично развитие и трансфер на знания над нивата, които биха преобладавали при липсата на схеми за подпомагане на увеличаването на производителността за биогоривата на основата на хранителни и фуражни култури, както и отглеждането на втора годишна реколта в райони, които преди това не са били използвани за тази цел, може да допринесе за ограничаването на рисковете от непреките промени в земеползването.

(62б) За да се подготви преходът към биогорива от ново поколение и да се сведат до минимум преките и непреките емисии на парникови газове от биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса, е целесъобразно да се позволи на държавите членки да ограничават количеството на биогоривата и нетранспортните течни горива от биомаса, произведени от зърнени култури и от други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури, при които липсва положително въздействие по отношение на парниковите газове за постигане на целите, заложи в настоящата директива. Източник на емисии на парникови газове може да бъде отглеждането на суровини за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които водят до отделянето на натрупано въглеродно съдържание в атмосферата, което води до образуване на въглероден диоксид. Отглеждането на неустойчиви растителни маслодайни култури например включва такъв риск, тъй като те се отглеждат върху земя с високо съдържание на въглерод в почвата или растителността.

- (63) С Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴ Комисията бе призована незабавно да представи цялостно предложение за разходоефективна и неутрална по отношение на технологиите политика за периода след 2020 г. с оглед да се създаде дългосрочна перспектива за инвестиране в устойчиво произвеждани биогорива при малък риск от предизвикване на непреки промени в земеползването [] **с основна цел** декарбонизиране на транспортния сектор. **Въвеждането на задължение за държавите членки да изискват от доставчиците на горива [] да доставят общ дял горива от възобновяеми енергийни източници** може да даде сигурност на инвеститорите и да насърчи непрекъснато разработване на алтернативни възобновяеми транспортни горива, включително биогорива от нови поколения, възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и използване на електроенергия от възобновяеми източници за транспортни цели. [] **Тъй като е възможно не всички доставчици на горива да имат свободен и разходоефективен достъп до възобновяеми алтернативи, целесъобразно е държавите членки да могат да правят разграничение между тях и при необходимост да освобождават от това задължение някои категории доставчици.** Тъй като транспортните горива се търгуват лесно, доставчиците на горива в държави членки с малки съответни ресурси би следвало да могат лесно да си набавят възобновяеми горива от другаде.
- (63а) **Следва да се създаде европейска база данни, която да гарантира прозрачност и проследимост на устойчивите биогорива. Следва да се даде възможност на държавите членки да продължат да използват или създават национални бази данни, които обаче следва да са свързани с европейската база данни, за да се осигури незабавен трансфер на данни и хармонизиране на потоците от данни.**

¹⁴ Директива (ЕС) 2015/1513 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 239, 15.9.2015 г., стр. 1).

- (64) Биогоривата от нови поколения, както и другите биогорива и биогазове, произведени от суровини, посочени в списъка в приложение IX, възобновяемите течни и газообразни горива от небиологичен произход и използваната за транспортни цели електроенергия от възобновяеми източници могат да допринесат за постигане на ниски въглеродни емисии, да стимулират декарбонизирането по разходоефективен начин на транспортния сектор в Съюза и да подобрят *inter alia* енергийната диверсификация на транспортния сектор, насърчавайки същевременно новаторството, икономическия растеж и създаването на работни места в икономиката на Съюза и намалявайки зависимостта от внос на енергия. [] **Въвеждането на задължение за държавите членки да изискват** от доставчиците на горива [] да доставят дял **биогорива от нови поколения** следва да насърчава непрекъснатото разработване на горива от нови поколения, включително биогорива, и е важно да се гарантира, че задължението за комбиниране с алтернативни горива стимулира също подобрения в показателите във връзка с парниковите газове на горивата, доставяни в изпълнение на това задължение. Комисията следва да оценява показателите във връзка с парниковите газове, техническата иновативност и устойчивостта на производството на тези горива.
- (64а) **Очаква се електрическата мобилност да представлява значителна част от енергията от възобновяеми източници в транспортния сектор до 2030 г. Следва да бъдат предоставени допълнителни стимули, като се има предвид бързото развитие на електрическата мобилност и потенциала на този сектор от гледна точка на растежа и работните места в Европейския съюз.** Следва да се прилагат мултипликационни коефициенти за електроенергията от възобновяеми източници в транспортния сектор, за да се насърчава използването на електроенергия в транспорта и да се намали неблагоприятното от сравнителна гледна точка положение в статистиката на енергийния сектор. Системите за електрическа тяга са близо три пъти по-ефективни от енергийна гледна точка от двигателите с вътрешно горене, като статистически не е възможно да се отчете цялото количество електроенергия, която се доставя за [] пътни транспортни средства чрез специфично измерване (например при зареждане в домашни условия), поради което с оглед на надлежното отчитане на положителните въздействия на електрифицирания транспорт, използващ енергия от възобновяеми източници, следва да се използват мултипликационни коефициенти.

□

- (65) Насърчаването на **рециклираните въглеродни горива []**, произведени от [] **отработени технологични газове и отработени газове от невъзобновяеми суровини от промишлени инсталации**, също може да допринесе за постигане на целите на политиката за енергийна диверсификация и декарбонизация на транспорта тогава, **когато е спазен съответният минимален праг за намаление на емисиите на парникови газове**. Поради това е уместно тези горива да се включат в задължението, наложено на доставчиците на горива, [] **като се даде възможност на държавите членки да не ги вземат предвид в рамките на задължението, ако не желаят**.
- (66) Суровините за производството на биогорива, чиито въздействия, водещи до непреки промени в земеползването, са малки, следва да се насърчават заради техния принос за декарбонизация на икономиката. Особено суровините за биогорива от нови поколения, при които технологията е по-иновативна и не толкова зряла и поради това се нуждаят от по-голяма степен на подпомагане, следва да бъдат включени в приложението към настоящата директива. С оглед да се осигури актуалност на това приложение в съответствие с най-новите технологични развития и същевременно да се избягват нежелани отрицателни ефекти, след приемането на директивата следва да се извърши оценка, с оглед да се прецени възможността за добавяне към списъка в приложението на нови суровини.
- (67) Разходите за свързването към газовите мрежи на нови производители на газ от възобновяеми източници следва да се основават на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, като следва надлежно да се отчита ползата, която присъединените местни производители на газ от възобновяеми източници осигуряват за газовите мрежи.

- (68) За да използват пълния потенциал на биомасата да допринася за декарбонизация на икономиката посредством ползването на материали и енергия от биомаса, Съюзът и държавите членки следва да насърчават по-широко устойчиво развитие използване на съществуващите дървесни и селскостопански ресурси и развитието на нови производствени системи в областта на горското и селското стопанство. **Пример за такива системи са преходните или защитните култури, които се отглеждат, когато условията не са оптимални или благоприятни за отглеждането на основната култура. Тъй като се отглеждат на земя, използвана за добива на основната култура, преходните култури не предизвикват търсене на допълнителна земя. Преходните култури водят до увеличаване на селскостопанската продукция на единица площ, като подобряват качеството на почвата и намаляват ерозията на почвата.**
- (69) Поради това биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса следва винаги да се произвеждат по устойчиво развит начин. Биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, които се използват за постигане на съответствие с целта на Съюза, установена в настоящата директива, както и тези, които ползват схеми за подпомагане, следва задължително да отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове. **Хармонизирането на тези критерии за биогоривата, за нетранспортните течни горива от биомаса и за биомасата е от основно значение за постигането на целите на енергийната политика на Съюза, посочени в член 194, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. В този смисъл хармонизирането гарантира функционирането на вътрешния енергиен пазар и улеснява, особено като се има предвид член 26, параграф 9 от настоящата директива, търговията между държавите членки с отговарящи на изискванията биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. Положителното въздействие на хармонизирането на посочените по-горе критерии върху доброто функциониране на вътрешния енергиен пазар и избягването на нарушения на конкуренцията в Съюза не бива да бъде възпрепятствано. За да се даде възможност обаче за плавно постепенно въвеждане на хармонизираните критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за газообразните и твърдите горива от биомаса, използвани за производство на топлинна и електрическа енергия, държавите членки следва да имат възможността да прилагат, като преходна мярка, националните критерии за устойчивост и намаление на емисиите на парникови газове, които са съществували преди датата на влизане в сила на настоящата директива, по отношение на централите, които получават подкрепа по одобрените вече схеми, до изтичане на срока на субсидиите, предоставени по тези схеми.**

- (70) Съюзът следва да предприема подходящи стъпки в контекста на настоящата директива, включително чрез налагане на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, използвани за отопление или охлаждане и за генериране на електроенергия.
- (71) Добивът на селскостопански суровини за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса и предвидените в настоящата директива стимули за тяхното използване не следва да водят до насърчаване на разрушаването на зони на биоразнообразие. Подобни изчерпаеми ресурси, признати в различни международни правни инструменти като ценни за човечеството, следва да бъдат запазени. Поради това е необходимо да се установят критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, които да гарантират, че биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса съответстват на условията за стимулиране само ако е гарантирано, че съответната селскостопанска суровина не произхожда от зони на биоразнообразие, или в случаите на зони, които са определени за цели за опазване на природата или за опазване на редки, застрашени или изчезващи екосистеми или видове — ако съответният компетент орган докаже, че производството на тази селскостопанска суровина не засяга подобни цели. Горите следва да се смятат за биоразнообразни съгласно критериите за устойчивост, когато те са девствени гори в съответствие с определението, използвано от Организацията на ООН за прехрана и земеделие (ФАО) в нейната оценка на световните горски ресурси, или когато те са защитени с национални закони за опазване на природата. За биоразнообразни следва да се считат и гори, в които се събират недървесни горски продукти, при условие че човешкото въздействие е слабо. Другите видове гори съгласно определението на ФАО, като променени естествени гори, полуестествени гори и насаждения, не следва да се смятат за девствени гори. Освен това, като се има предвид високата степен на биоразнообразие на някои затревени зони както в умерения, така и в тропичния пояс, включително саваните, степите, районите с ниска храстовидна растителност и прериите, биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, произведени от селскостопански суровини с произход от такива земи, следва да не могат да се ползват от предвидените в настоящата директива стимули. Комисията следва да установи подходящи критерии за определянето на затревените зони с висока степен на биоразнообразие съгласно наличните най-подходящи научни данни и приложимите международни стандарти.

- (72) Не следва земи да бъдат преобразувани в земи за производство на селскостопански суровини за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, ако намалението на въглеродните им запаси в резултат на тяхното преобразуване не би могло – в разумен срок, предвид неотложната необходимост от противодействие на изменението на климата – да бъде компенсирано с намаление на емисиите на парникови газове, произтичащи от производството и употребата на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. По този начин би могло да се избегне ненужното натоварване на икономическите оператори с обременителни проучвания, както и преобразуването на земи с високи въглеродни запаси, които биха се оказали неподходящи за отглеждане на селскостопански суровини за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. Инвентаризациите на въглеродните запаси в почвите в целия свят показват, че в тази категория следва да бъдат включени мочурливите и трайно залесените зони с покритие на короните над 30 %.

II

- (74) За да могат да получават пряко подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика, земеделските стопани в Съюза следва да спазват широкообхватен набор от екологични изисквания. Спазването на тези изисквания може най-ефективно да се проверява в контекста на селскостопанската политика. Не е подходящо да се включат тези изисквания в схемата за устойчивост, тъй като критериите за устойчивост на енергията от биомаса следва да служат за определянето на правила, които да са обективни и да се прилагат глобално. Проверянето в рамките на настоящата директива на спазването на тези екологични изисквания би породило също риск от пораждаване на излишно административно натоварване.
- (75) Уместно е да бъдат въведени обхващащи целия Съюз критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за газообразните и твърдите горива от биомаса, използвани за отопление, охлаждане и генериране на електроенергия, с оглед да се гарантират и занапред големи намаления на емисиите на парникови газове в сравнение с алтернативите на база изкопаеми горива, да се избягват нежелани въздействия върху устойчивостта и да се развива вътрешноевропейския пазар.

- (76) За да се гарантира, че въпреки нарастващото търсене на горскостопанска биомаса, дърводобивът се провежда по устойчиво развит начин в гори с осигурено възпроизводство, както и че се обръща специално внимание на зоните, изрично определени за опазване на биоразнообразие, ландшафт и специфични природни дадености, че се опазват ресурсите на биоразнообразие и се проследяват въглеродните запаси, дървесните суровини следва да произхождат само от гори, в които дърводобивът се провежда в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в рамките на международни горскостопански инициативи като например Forest Europe и прилагани посредством национални закони или съблюдаване на най-добрите горскостопански практики на равнището на горските стопанства. Операторите следва да предприемат необходимите стъпки за свеждане до минимум на риска от използване на неустойчиво добита горскостопанска биомаса за производството на енергия от биомаса. За тази цел операторите следва да въведат прилагането на базиран на риска подход. В този контекст е уместно Комисията да разработи оперативни указания относно проверката на спазването на базирания на риска подход, след провеждане на консултация с Комитета по управлението на енергийния съюз и Постоянния комитет по горите, учреден с Решение 89/367/ЕИО на Съвета¹⁵.
- (77) С цел да бъде сведено до минимум административното натоварване, критериите на Съюза за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове следва да се прилагат само за такава електроенергия и топлинна енергия от газообразните и твърдите горива от биомаса, която е произведена в инсталации с [] **обща номинална топлинна мощност** от 20 MW или повече.

¹⁵ Решение 89/367/ЕИО на Съвета от 29 май 1989 г. относно учредяване на Постоянен комитет по горите (ОВ L 165, 15.6.1989 г., стр. 14).

- (78) Газообразните и твърдите горива от биомаса следва да се преобразуват в електроенергия и топлинна енергия по ефективен начин, с оглед да се постигнат максимална сигурност на енергийните доставки и максимални намаления на емисиите на парникови газове, както и да се ограничат емисиите на замърсители на въздуха и да се сведе до минимум натискът върху ограничените ресурси от биомаса. По тази причина публичното подпомагане на инсталации с [] **обща номинална топлинна мощност** от 20 MW или повече, ако е необходимо, следва да се предоставя на инсталации за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, както то е дефинирано в член 2, параграф 34 от Директива 2012/27/ЕС. Следва обаче да остане разрешено действието на съществуващите схеми за подпомагане на електропроизводството на база биомаса за всички използващи биомаса такива инсталации до съответната крайна дата на подпомагането. Също така, електропроизводството на база биомаса в нови инсталации с [] **обща номинална топлинна мощност** от 20 MW или повече следва да може да се отчита за постигане на целите в областта на енергията от възобновяеми източници само в случай на инсталации за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия. Но в съответствие с правилата за държавната помощ, ако след като държавите членки изчерпят всички технически и икономически възможности за изграждане на инсталации за високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, те биха били изправени пред доказан риск за сигурността на електроенергийните доставки, на държавите членки следва да се позволи да предоставят публично подпомагане за производство от възобновяеми източници в съответни инсталации, и да отчитат тяхното електропроизводство за изпълнение на целите и задълженията в областта на енергията от възобновяеми източници, с оглед да избягват увеличено използване на изкопаеми горива, имащи по-големи въздействия върху климата и околната среда.
- (79) Следва да бъде увеличен минималният праг за намаление на емисиите на парникови газове за биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса, произвеждани в нови инсталации, с оглед да се подобри техният цялостен баланс на парниковите газове, както и да не се насърчават допълнителни инвестиции в инсталации с ниски показатели относно намалението на емисиите на парникови газове. Това увеличение дава предпазни гаранции по отношение на инвестирането в производствени мощности за биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса.
- (80) Въз основа на опита от практическото прилагане на критериите на Съюза за устойчивост, уместно е да се засили ролята на международни национални сертификационни схеми за верифициране на спазването на критериите за устойчивост по хармонизиран начин.

- (81) В интерес на Съюза е да се насърчава разработването на доброволни международни и национални схеми, задаващи стандарти за производство по устойчив начин на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса както и за удостоверяване, че производството на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса съответства на тези стандарти. За тази цел следва да бъдат въведени разпоредби, че следва да се признават такива схеми като предоставящи надеждни доказателства и данни, в случаите, при които схемите съответстват на адекватни стандарти за надеждност, прозрачност и независимо одитиране. С цел да се гарантира, че спазването на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове се верифицира по солиден и хармонизиран начин и по-специално с цел да се предотвратяват измами, Комисията следва да бъде оправомощена да определи подробни правила за прилагане, включително адекватни стандарти за надеждност, прозрачност и независимо одитиране, които да се прилагат от доброволните схеми.
- (82) Доброволните схеми играят все по-важна роля за осигуряването на доказателства за спазване на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, отнасящи се за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. Поради това е уместно Комисията да изисква от доброволните схеми, включително от вече признатите от Комисията схеми, редовно да докладват за своята дейност. Тези доклади следва да се публикуват, за да се увеличи прозрачността и да се подобри надзорът от страна на Комисията. Също така, тези доклади биха осигурявали на Комисията необходимата информация за докладване относно дейността на доброволните схеми, с оглед идентифициране на най-добра практика и представяне, ако е уместно, на предложение за допълнително насърчаване на такава най-добра практика.
- (83) За да се улесни функционирането на вътрешноевропейския пазар, доказателствата относно критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, отнасящи се за използвана за енергийни цели биомаса, добита в съответствие с призната от Комисията доброволна схема, следва да се приемат във всички държави членки. Държавите членки следва да допринасят за осигуряването на правилно прилагане на принципите за сертифициране на доброволни схеми като упражняват надзор върху дейността на сертифициращите органи, акредитирани от националния акредитационен орган, и като информират доброволните схеми за съответните си наблюдения.

- (84) За да се избегне непропорционалната административна тежест, следва да бъде изготвен списък от приети стойности за най-често срещаните начини на производство на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса и този списък следва да бъде актуализиран и разширяван при наличието на допълнителни надеждни данни. Икономическите оператори следва винаги да имат право да им бъде признавано установеното по този списък ниво на намаление на емисиите на парникови газове по отношение на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса. Когато приетата стойност на намалението на емисиите на парникови газове за даден начин на производство е по-ниска от минималното ниво, от производителите, желаещи да докажат, че спазват това минимално ниво, следва да се изисква да докажат, че действителните емисии при техния производствен процес са по-ниски от използваните за изчисление на приетите стойности.
- (85) Необходимо е да бъдат определени ясни правила за изчисляването на намалението на емисиите на парникови газове при използването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и течни горива от биомаса, както и при използването на сравняваните с тях изкопаеми горива.
- (86) В съответствие с настоящите технически и научни знания, методиката за отчитане на парниковите газове следва да взема предвид преобразуването в крайна енергия на твърдите и газообразни горива от биомаса, за да бъде тя в съответствие с изчислението на енергията от възобновяеми източници за целите на нейното отчитане за изпълнението на целта на Съюза, определена в настоящата директива. Разпределянето на емисиите по отношение на съвместно произвежданите продукти, които са различни от отпадъци и остатъци, също следва да бъде преразгледано в случаите, при които се генерират електроенергия и /или топлинна и хладилна енергия в когенерационни или мултигенерационни централи.

I

- (88) Ако за отглеждането на суровини за биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива биомаса е преобразувана земя с високи запаси на въглерод в почвата и растителността, част от натрупания въглерод се отделя в атмосферата, което води до образуване на въглероден диоксид. Произтичащото от това отрицателно въздействие върху емисиите на парниковите газове може да компенсира положителното въздействие върху емисиите на парниковите газове на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, в някои случаи до значителна степен. Поради това следва да се вземат предвид цялостните въглеродни ефекти от такова преобразуване на земи при изчислението на намалението на емисиите на парникови газове при използването на конкретни биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. Това е необходимо за да се гарантира, че при изчислението на намалението на емисиите се вземат предвид всички въглеродни ефекти от използването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса.

- (89) При изчислението на въздействието на преобразуването на земя върху емисиите на парникови газове, икономическите оператори следва да могат да използват действителните стойности на въглеродните запаси в почвата при съответното съществувало земеползване и земеползването след преобразуването. Те следва също да могат да използват стандартни стойности. Подходящата база за такива стандартни стойности е методиката на междуправителствения комитет по изменението на климата. Тази разработка понастоящем не е изразена във вид, който да е непосредствено приложим от икономическите оператори. Поради това Комисията следва да преразгледа указанията от 10 юни 2010 г. относно изчислението на земните запаси на въглерод за целите по приложение V към настоящата директива, като в същото време осигури съгласуваност с Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁶.
- (90) При изчисляването на емисиите на парникови газове трябва да се отчитат съвместно произвежданите продукти при производството и използването на горивата. Методът на заместването е подходящ за анализ на енергийната политика, но не и за регулирането на отделни икономически оператори и на отделни партии горива. В такива случаи най-подходящ е методът на разпределението по видове енергия, тъй като той е лесен за прилагане, дава предвидими във времето резултати, свежда до минимум контрапродуктивните стимули и дава резултати, които в общи линии са сравними с резултатите, получени по метода на заместването. За целите на анализа на енергийната политика, при своето докладване Комисията следва да представя също и резултати, получени по метода на заместването.
- (91) Съвместно произвежданите продукти са различни от остатъците и селскостопанските остатъци, тъй като те представляват основна цел на производствения процес. Поради това е уместно да се изясни, че остатъците от селскостопански култури са остатъци, а не съвместно произвеждани продукти. Това няма последствия за съществуващата методика, но изяснява съществуващите разпоредби.

¹⁶ Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и за докладване на друга информация, свързана с изменението на климата, на национално равнище и на равнището на Съюза, и за отмяна на Решение № 280/2004/ЕО (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 13).

- (92) Установеният метод за разпределяне по видове енергия като правило за разделяне на емисиите на парникови газове между съвместно произвежданите продукти работи добре и следва да продължи да се използва. Уместно е да се съгласува тази методика за изчисляване на емисиите на парникови газове, дължащи се на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (КПТЕ) когато се използва КПТЕ при обработването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса с методиката, прилагана когато КПТЕ е крайното приложение.
- (93) Методиката отчита намалението на емисиите, дължащо се на използването на КПТЕ, в сравнение с използването на централи за самостоятелно производство на електроенергия или топлинна енергия, като взема предвид полезността на топлинната енергия в сравнение с електроенергията и полезността на топлинната енергия при различни температури. Следователно на високотемпературната топлинна енергия следва да се заделя по-голяма част от общите емисии на парникови газове в сравнение с нискотемпературна топлинна енергия, когато топлинната енергия се произвежда съвместно с електроенергия. Методиката взема под внимание целия път до крайната енергия, включително преобразуването в топлинна енергия или електроенергия.
- (94) Уместно е данните, използвани за изчисление на приетите стойности, да се получават от независими научни експертни източници и да се актуализират в съответствие с напредъка на работата на тези източници. Комисията следва да насърчава тези източници в работата им по актуализирането да разгледат и емисиите при отглеждането на културите, последиците от регионалните и климатичните условия, последиците от отглеждането на култури чрез използване на методи на устойчиво и екологично чисто селскостопанско производство, както и научния принос на производителите в рамките на Съюза и от трети държави, а също и на гражданското общество.
- (95) Търсенето на селскостопански продукти се увеличава в световен план. Част от отговора на това растящо търсене ще бъде увеличаването на площта на земеделските земи. Възстановяването на земи със силно влошено качество, които поради това в сегашното си състояние не могат да се използват за селскостопански цели, е един от начините да се увеличат площите за отглеждане. Тъй като насърчаването на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса ще увеличи търсенето на селскостопански продукти, в схемата за устойчивост следва да се насърчава използването на възстановени земи с влошено качество.

- (96) За да се осигури хармонизирано прилагане на методиката за изчисление на емисиите на парникови газове и за нейното съгласуване с най-новите научни данни Комисията следва да бъде оправомощена да адаптира методичните принципи и стойности, необходими за да се прецени дали са изпълнени критериите за намаление на емисиите на парникови газове, както и да решава дали докладите, подадени от държавите членки и трети държави, съдържат точни данни относно емисиите при отглеждането на суровини.
- (96a) Европейските газови мрежи стават все по-интегрирани. Насърчаването на производството и използването на биометан, вливането му в мрежата за природен газ и трансграничната търговия създават необходимост да се гарантира правилното отчитане на енергията от възобновяеми източници, както и да се избягват двойните стимули, произтичащи от различните схеми за подпомагане в отделните държави членки. Системата за масов баланс, свързана с проверката на биоенергийната устойчивост, следва да допринесе за справянето с тези проблеми.**
- (97) За постигането на целите на настоящата директива е необходимо Съюзът и държавите членки да посветят значителни по своя размер финансови средства за научноизследователска и развойна дейност по отношение на технологии за енергия от възобновяеми източници. По-специално Европейският институт за иновации и технологии следва да отреди приоритетно място на научните изследвания и разработването на технологии за енергия от възобновяеми източници.
- (98) При изпълнението на настоящата директива следва да се отчитат, където е приложимо, разпоредбите на Конвенцията за достъп до информация, обществено участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда, по-специално така, както са въведени чрез Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁷.

¹⁷ Директива 2003/4/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2003 г. относно обществения достъп до информация за околната среда и за отмяна на Директива 90/313/ЕИО на Съвета (ОВ L 41, 14.2.2003 г., стр. 26).

(99) За да могат да бъдат изменяни или допълвани несъществени елементи в разпоредбите на настоящата директива, на Комисията следва да се делегира правомощие да приема съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз актове относно списъка на суровините за производство на биогорива от нови поколения, чийто принос за изпълнението на задължението на доставчиците на горива в транспортния сектор е ограничен; относно адаптирането на енергийното съдържание на транспортните горива към научно-техническия прогрес; относно методиката за определяне на дела на биогоривото, получаващ се при обработка на биомаса с изкопаеми горива в общ процес; относно прилагането на споразумения за взаимно признаване на гаранции за произход; относно определянето на правила за мониторинг на функционирането на системата за гаранциите за произход; както и относно правилата за изчисляването на въздействието върху емисиите на парникови газове на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и техните компаратори, изразяващи емисиите при използване на изкопаеми горива. От особена важност е при своята работа Комисията да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да се провеждат в съответствие с принципите, посочени в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие в подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът следва да получават всички документи по едно и също време като експертите на държавите членки, и техните експерти следва системно да имат достъп до срещите на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

[]

(101) Доколкото целите на настоящата директива, а именно постигане до 2030 г. на поне 27-процентен дял на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия на Съюза не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки а по-скоро поради мащаба на действието могат да бъдат постигнати по-добре на съюзно равнище, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (102) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство следва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходната директива. Задължението за транспониране на непроменени разпоредби произтича от предходната директива.
- (103) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и Комисията от 28 септември 2011 г.¹⁸, държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на компонентите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране.
- (104) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите членки по отношение на сроковете за транспониране в националното право на директивите, посочени в част Б от приложение XI,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

Настоящата директива установява обща рамка за насърчаването на енергията от възобновяеми източници. С нея се задава обвързваща цел на Съюза за общия дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия през 2030 г. Тя също установява правила относно финансовото подпомагане за електроенергията, произведена от възобновяеми източници, потреблението на собствена електроенергия от възобновяеми източници и използването на енергия от възобновяеми източници в секторите на отоплението, охлаждането и транспорта, регионалното сътрудничество между държавите членки и с трети държави, гаранциите за произход, административните процедури и информацията и обучението. В нея са установени и критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса.

¹⁸ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат определенията, съдържащи се в Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁹.

Прилагат се и следните определения:

а) „енергия от възобновяеми източници“ означава енергия от възобновяеми неизкопаеми източници, а именно вятърна, слънчева (слънчева топлинна и слънчева фотоволтаична) и геотермална енергия, **енергия []** от околната среда, енергия от приливите и отливите, от вълните и друга океанска енергия, водноелектрическа енергия, биомаса, сметищен газ, газ от пречиствателни станции за отпадъчни води и биогазове;

б) „енергия [] от околната среда“ означава **естествена [] топлинна енергия [] и енергия, натрупана в околната среда с ограничени граници**, която [] може да се съдържа във въздуха на открито [], под твърда почвена повърхност или в повърхностни води. [];

бб) „геотермална енергия“ означава енергия, съхранявана под формата на топлина под твърда почвена повърхност;

в) „биомаса“ означава биоразградимата част на продукти, отпадъци и остатъци от биологичен произход от селското стопанство (включително растителни и животински вещества), горското стопанство и свързаните с тях промишлености, включително рибното стопанство и аквакултурите, както и биоразградимата фракция на отпадъци, включително на промишлени и битови отпадъци от биологичен произход;

¹⁹ Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55).

г) „брутно крайно потребление на енергия“ означава енергийните продукти, доставяни за енергийни цели на промишлеността, транспорта, домакинствата, услугите, включително обществените услуги, селското стопанство, горското стопанство и рибното стопанство, включително потреблението на електроенергия и топлинна енергия от енергийния сектор за целите на производството на електроенергия и топлинна енергия и включително загубите при разпределението и преноса на електроенергия и топлинна енергия;

д) „топлоснабдяване“ или „студоснабдяване“ означава разпределението на топлинна енергия под формата на пара, гореща вода или охладени течности от централен източник за производството им по мрежа до множество сгради или обекти, за използване за отопление или охлаждане на сгради или за технологично загряване или охлаждане ;

е) „нетранспортни течни горива от биомаса“ означава течни горива за енергийни цели различни от транспортните цели , включително за генериране на електроенергия и за отопление и охлаждане , произведени от биомаса;

ж) „биогорива“ означава течни горива в транспорта, произведени от биомаса;

з) „гаранция за произход“ означава електронен документ, който служи единствено като доказателство пред краен клиент, че определен дял или количество енергия е произведено от възобновяеми източници ;

и) „схема за подпомагане“ означава всеки инструмент, схема или механизъм, прилагани от държава членка или група държави членки, който насърчава използването на енергия от възобновяеми източници чрез намаляване на себестойността на тази енергия, увеличаване на цената, на която може да бъде продадена, или увеличаване, посредством задължение за енергия от възобновяеми източници или по друг начин, на обема на покупките на такава енергия. Това включва, но не се ограничава до инвестиционни помощи, данъчни облекчения или намаления, връщане на платени данъци, насърчителни схеми, включващи задължения за енергия от възобновяеми източници , включително тези, при които се използват зелени сертификати, и схеми за пряко ценово подпомагане, включително преференциални тарифи и **променливи и фиксирани** плащания на премии;

й) „задължение за енергия от възобновяеми източници“ означава схема за подпомагане, изискваща от производителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето производство, изискваща от доставчиците на енергия да включат в своите доставки определен дял енергия от възобновяеми източници или изискваща от потребителите на енергия да включат определен дял енергия от възобновяеми източници в своето потребление. Това включва схеми, съгласно които такива изисквания могат да бъдат изпълнени чрез използване на зелени сертификати;

к) „действителна стойност“ означава намалението на емисии на парникови газове на някои или всички етапи на конкретен процес на производство на биогориво , изчислено според методиката, предвидена в приложение V, част B;

л) „типична стойност“ означава оценка за емисиите и намалението на емисиите на парникови газове за конкретен начин на производство на биогориво , нетранспортно течно гориво от биомаса или твърдо или газообразно гориво от биомаса , която е представителна за съответното потребление в Съюза ;

м) „приета стойност“ означава стойност, получена от типична стойност чрез прилагане на предварително определени коефициенти, която при определени в настоящата директива обстоятелства може да бъде използвана вместо действителна стойност;

н) „отпадък“ се определя съгласно член 3, параграф 1 от Директива 2008/98/ЕО ; вещества, които са били умишлено изменени или замърсени, за да отговарят на това определение, не попадат в това определение;

о) „богати на скорбяла култури“ означава култури, включващи основно зърнени култури (независимо дали се използват само зърната или се използва цялото растение, като например при силажната царевица), грудки и кореноплодни (като например картофи, земни ябълки, сладки патати, маниока и игнам) и грудколуковици (като например таро и маланга);

п) „лигноцелулозни материали“ означава материали, състоящи се от лигнин, целулоза и хемицелулоза, например биомаса от горите, дървесни енергийни култури и остатъци и отпадъци от горското стопанство и свързаните с него промишлени отрасли;

р) „нехранителни целулозни материали“ означава суровини, изградени основно от целулоза и хемицелулоза, които имат по-ниско съдържание на лигнин от лигноцелулозните материали; те включват остатъци от хранителни и фуражни култури (например слама, стъбла, шушулки и черупки), тревисти енергийни култури с ниско съдържание на скорбяла (например райграс, стрелковидна трева, слонска трева, гигантска тръстика) и култури за защита и подобряване на почвата преди и след основните култури Ц, промишлени остатъци (включително от хранителни и фуражни култури след извличането на растителните масла, захарите, скорбялата и протеина) и материали от биологични отпадъци;

с) „остатък“ означава вещество, което не е търсеният пряко краен продукт/крайни продукти от даден процес на производство; то не е основната цел на производствения процес и процесът не е модифициран специално, така че то да бъде произвеждано;

т) „възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход“ означава течни или газообразни горива, различни от биогорива, чието енергийно съдържание произхожда от възобновяеми енергийни източници, различни от биомаса, и които се използват в транспорта;

у) „остатъци от селското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство“ означава остатъци, които се произвеждат пряко от селското стопанство, аквакултурите, рибарството и горското стопанство; те не включват остатъци от свързаната с тези отрасли промишленост или преработване;

ф) „биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса с нисък риск от непреки промени в земеползването“ означава биогорива и течни горива от биомаса на основата на суровини, които са произведени в рамките на схеми, които намаляват изместването на производствените дейности с цел, различна от добива на биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса, и са произведени в съответствие с критериите за устойчивост за биогорива и течни горива, предвидени в член 26;

ч) „оператор на разпределителна система“ означава оператор съгласно определението в член 2, параграф 6 от Директива 2009/72/ЕО;

- ш) „отпадна топлина или студ“ означава топлина или студ, генерирани като страничен продукт в промишлена или електроенергийна инсталация, или в **сектора на услугите []**, с изключение на случаите на използване на комбинирано производство на **топлинна и електрическа енергия**, и които в отсъствие на топлоснабдителна или студоснабдителна система биха се отделили безполезно чрез дисипация в атмосферата или във воден басейн;
- щ) „подобряваща замяна“ („powering“) означава обновяване на електрогенериращи централи работещи на база възобновяеми енергийни източници, включително с цялостна или частична замяна на инсталации или работни системи и съоръжения, с оглед замяна на генериращи мощности или подобряване на ефективността **или капацитета на инсталацията**;
- аа) „потребител на собствена електроенергия от възобновяеми източници“ означава активен клиент съгласно определението в Директивата [относно измервателните уреди], **опериращ в ограничени граници, който генерира електроенергия от възобновяеми източници за собствените си нужди []** и може да акумулира и продава **генерирана от самия него** електроенергия от възобновяеми източници, при условие, в случай на небитови потребители на собствена електроенергия от възобновяеми източници, че тези дейности не представляват тяхната основна търговска или професионална дейност;
- []
- вв) „споразумение за закупуване на електроенергия“ означава договор, с който юридическо лице се съгласява да закупува електроенергия от възобновяеми източници пряко от производител на електроенергия;
- гг) „хранителни и фуражни култури“ означава богати на скорбяла култури, маслодайни култури и захарни култури, отгледани върху селскостопанска земя като основна култура, без да се включват остатъци, отпадъци, или лигноцелулозни материали. **Преходните култури, като междинните и защитните култури, не се разглеждат като основни култури**;
- дд) „биогорива от нови поколения“ означава биогорива, произведени от суровини, включени в списъка в част А на приложение IX;

- ее) „рециклирани въглеродни горива“²⁰ означава течни и газообразни горива, произведени от отработени технологични газове и от отработени газове от невъзобновяеми суровини от промишлени инсталации;
- жж) „доставчик на гориво“ означава стопанския субект, доставящ на пазара гориво, който носи отговорност за преминаването на съответното гориво [] през акцизен склад, или **при електроенергията, или** в случаите, при които не се дължи акциз – всеки друг съответен стопански субект, посочен като доставчик на гориво от дадена държава членка;
- зз) „селскостопанска биомаса“ означава биомаса, добита в селското стопанство;
- ии) „горскостопанска биомаса“ означава биомаса, добита в горското стопанство;
- []
- кк) „МСП“ означава микро-, малко или средно предприятие, както тези предприятия са определени в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията²¹;
- лл) „възобновяване на гора“ означава възстановяване на горско насаждение посредством естествени или изкуствени средства след отстраняването на предишно насаждение чрез дърводобив или в резултат от естествени причини, включително пожар или буря;
- мм) „горско стопанство“ означава един или повече горскостопански участъци с гори и други горски територии, които представляват отделна единица от гледна точка на стопанисването или ползването;

²⁰ **Забележка:** за тези „рециклирани въглеродни горива“ методиката за изчисляване на тяхното намаляване на емисиите на парникови газове трябва да бъде определена с делегиран акт съгласно член 25, параграф 6, като нивото на намаляване на емисиите на парникови газове се определи на 70% в член 25.

²¹ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определенията за микро, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- нн) „биологичен отпадък“ означава **биологичен отпадък съгласно определението в член 3, параграф 4 от Директива 2008/98/ЕО []**;
- оо) „остатъчен енергиен микс“ означава общия годишен енергиен микс на дадена държава членка, без да се включва делът, обхванат от отменените гаранции за произход;
- пп) „газообразни и твърди горива от биомаса“ означава газообразни и твърди горива, произведени от биомаса;
- пр) „биогаз“ означава газообразни горива, произведени от биомаса;
- сс) „открит търг“ означава тръжна процедура за изграждане на централи за енергия от възобновяеми източници, организирана от държава членка и открита за оферти от проекти, разположени в една или повече други държави членки;
- тт) „съвместен търг“ означава тръжна процедура за изграждане на централи за енергия от възобновяеми източници, съвместно съставена и организирана от две или повече държави членки, която е отворена за проекти, разположени във всички участващи държави членки;
- уу) „открита сертификационна схема“ означава сертификационна схема, въведена от дадена държава членка, която е отворена за инсталации, разположени в една или повече други държави членки;
- фф) „финансови инструменти“ означава финансови инструменти съгласно съответното определение в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета²²;
- xx) **„район на снабдяване“ означава географски определен район, от който е добита горскостопанската биомаса, за който съществува надеждна и независима информация и където условията са достатъчно хомогенни, за да се прецени рискът във връзка с характеристиките за устойчивост и законност на горскостопанската биомаса;**

²² Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за Общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

цц) „общност за енергия от възобновяеми източници“ означава правен субект, който съгласно приложимото национално право е ефективно контролиран от акционери или членове, които са физически лица, местни власти, в т.ч. общини, или малки и микропредприятия, разположени в близост до проекти за енергия от възобновяеми източници, притежавани и разработвани от въпросната общност. Основната цел на дадена енергийна общност е да осигурява не толкова финансови, колкото екологични, икономически или социални ползи на своите членове или на районите, в които оперира. По отношение на дейностите в сектора на електроенергията, тя се счита за енергийна общност съгласно определението в [Директивата относно измервателните уреди].

Ц

Член 3

Обвързваща обща цел на Съюза за 2030 г.

1. Държавите членки колективно осигуряват постигането през 2030 г. на поне 27-процентен дял на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия в Съюза.
2. Съответните приноси на държавите членки за постигането на тази обща цел за 2030 г. се определят и нотифицират до Комисията в рамките на техните интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата в съответствие с членове 3 — 5 и членове 9 — 11 от Регламент [относно управлението на енергийния съюз].
3. От 1 януари 2021 г. нататък делът на енергията от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия на всяка държава членка трябва да е не по-малък от съответната стойност, посочена в третата колона на таблицата в част А от приложение I. Държавите членки предприемат необходимите мерки за спазването на базовата линия. Ако дадена държава членка не спази своя базов дял, измерен за период от една година, се прилага член 27, параграф 4а, първа и втора алинея от Регламента [относно управлението на енергийния съюз].

4. Комисията ще подкрепя високоамбициозните начинания на държавите членки чрез благоприятна за осъществимостта рамка, включваща засилено използване на фондове на Съюза, по-специално на финансови инструменти, най-вече [] за следните цели:

а) намаляване на цената на капитала за проекти за енергия от възобновяеми източници;

б) развитие на електроенергийната мрежова инфраструктура за пренос и разпределение, на интелигентните мрежи, на съоръженията за съхранение и на междусистемните връзки, [] по-специално с оглед на [] стремежа за постигането [] до 2030 г. на показателя за 15% електрическа взаимосвързаност, с цел увеличаване на технически и икономически постижимото равнище на възобновяеми енергийни източници в електроенергийната система;

в) засилено регионално сътрудничество между държавите членки и между държавите членки и трети държави посредством съвместни проекти, съвместни схеми за подпомагане и отваряне на схеми за подпомагане на производители на електроенергия от възобновяеми източници, разположени в други държави членки.

4а. Комисията ще подкрепя държавите членки, които решат да допринесат към обвързващата обща цел на Съюза, чрез използването на механизми за сътрудничество, като създаде подпомагаща платформа.

Член 4

Финансово подпомагане за електроенергията от възобновяеми източници

1. [] С оглед да се постигне целта на Съюза, посочена в член 3, параграф 1, и съответният принос на отделните държави членки за тази цел, определен на национално равнище за разгръщането на енергията от възобновяеми източници, държавите членки могат да прилагат схеми за подпомагане. Схемите за подпомагане за електроенергията от възобновяеми източници стимулират интегрирането на електроенергията от възобновяеми източници в пазара на електроенергия по начин, основан и съобразен с пазара, [], като се избягват ненужните смущения на електроенергийните пазари [].

2. Подпомагането за електроенергия от възобновяеми източници трябва да бъде устроено по такъв начин, че електроенергията от възобновяеми източници да се интегрира в електроенергийния пазар и да се гарантира, че производителите на електроенергия от възобновяеми източници реагират на ценови сигнали на пазара и максимизират своите пазарни приходи. **За тази цел при схемите за пряко ценово подпомагане, то се предоставя под формата на пазарна премия, която би могла да бъде, наред с другото, променлива или фиксирана. Държавите членки могат да обмислят, в съответствие с [Директивата за електроенергията] и [Регламента за електроенергията], да разработят специални условия за подкрепа на малки инсталации и демонстрационни проекти.**

3. Държавите членки гарантират, че подпомагането за електроенергия от възобновяеми източници се предоставя по открит, прозрачен, конкурентен, недискриминационен и разходоефективен начин. **Държавите членки могат да обмислят разработването на специални условия или предоставянето на дерогации от конкурентни тържни процедури, особено за малки инсталации и демонстрационни проекти.**

Освен това държавите членки могат да предвидят механизми за гарантиране на регионална диверсификация на разгръщането на възобновяемите енергийни източници, по-специално за осигуряване на икономически ефективна системна интеграция.

3а. Държавите членки могат да обмислят да ограничат конкуренцията между технологиите въз основа на една или няколко от следните цели, когато тези цели не могат да бъдат обхванати от структурата на подкрепата: цели, свързани с развитието на мрежите и системите, с дългосрочния потенциал на конкретна технология, целта за диверсифициране на енергийния микс, целта да се избягват смущения на суровинните пазари и цели, свързани с разходите за системно интегриране.

[]

5. Настоящият член се прилага, без да се засягат членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз [].

Член 5

Отваряне на схемите за подпомагане в областта на електроенергията от възобновяеми източници

1. Държавите членки имат право да решават, в съответствие с членове 7 – 13 от настоящата директива, до каква степен да подпомагат енергията от възобновяеми източници, произведена в друга държава членка. Държавите членки обаче [] могат да отворят подпомагането в областта на електроенергията от възобновяеми източници и за производители, намиращи се в други държави членки, в съответствие с посочените в настоящия член условия.

[] По този начин държавите членки [] могат да предвидят, че подкрепата за [] дял от новоподпомаганите капацитетни мощности, или от бюджета, предназначен за тях, всяка година, [] е отворена за инсталации, разположени в други държави членки.

Държавите членки се насърчават да се [] стремят този дял всяка година да възлиза на поне 10% между 2021 и 2025 г. и на поне 15% между 2026 и 2030 г., но могат и да се отклонят от стойностите на този дял поради, наред с другото, по-ниска степен на междусистемна електроенергийна свързаност на определена държава членка за дадена година. []

2а. Държавите членки могат да поискат доказателство за физическия внос. Те обаче не променят, не видоизменят, нито по друг начин влияят върху междузоновите графици и разпределението на капацитета заради генератори, участващи в трансгранични схеми за подпомагане. Трансграничният пренос на електроенергия се определя единствено от резултата от разпределянето на капацитета съгласно [член 14 от Регламента относно електроенергийния пазар].

[] 3. [] Ако държава членка реши да отвори подкрепата за генератори, намиращи се в други държави членки, тези участващи държави членки се договарят за принципите на участие в трансграничните схеми за подпомагане на енергията от възобновяеми източници. Тези споразумения обхващат най-малко принципите за разпределение на електроенергията от възобновяеми източници, която се ползва от трансгранично подпомагане [].

4. До 2025 г. Комисията ще оцени разходите и ползите от разпоредбите в настоящия член за [] реализациите в областта на електроенергията от възобновяеми източници в Съюза. []

Член 6

Стабилност на финансовото подпомагане

Без да се засягат адаптациите, необходими за съобразяване с **членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз []**, държавите членки гарантират, че равнището на подпомагане и съответните условия, свързани с подпомагането, **което се предоставя на проекти за енергия от възобновяеми източници, не се преразглеждат по начин, който да [] ограничава** предоставените по това подпомагане права и **да подкопава** икономическата **жизнеспособност** на подпомаганите проекти.²³ **Настоящата разпоредба не засяга възможността държавите членки да коригират равнището на подпомагане съобразно обективни критерии [], стига тези критерии [] да са установени в първоначалното съставяне на схемата за подпомагане [].**

Член 7

Изчисляване на дела на енергията от възобновяеми източници

1. Брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници във всяка държава членка се изчислява като сбор от:

- а) брутното крайно потребление на електроенергия от възобновяеми източници;
- б) брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници за отопление и охлаждане; и
- в) крайното потребление на енергия от възобновяеми източници в транспорта.

Газ, електроенергия и водород от възобновяеми източници се отчитат само веднъж при изчислението на дела на брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници по първа алинея, буква а), б) или в).

²³ **Забележка: вж. текста, добавен в съображение 18.**

При условията на член 26, параграф 1, втора алинея, не се отчитат биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които не отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, посочени в член 26 параграфи 2 – 7.

[]²⁴

2. За целите на параграф 1, буква а) брутното крайно потребление на електроенергия от възобновяеми източници се изчислява като количеството електроенергия, произведено в съответната държава членка от възобновяеми източници, включително производството на електроенергия от потребители на собствена електроенергия от възобновяеми източници и от енергийни общности, с изключение на електроенергията от помпеноакмулиращи водноелектрически централи, произведена от предварително изпомпана на горното ниво вода.

По отношение на централите с няколко вида горива, които използват както възобновяеми, така и конвенционални източници на енергия, се взема предвид само електроенергията, произведена от възобновяеми източници. За целите на това изчисление приносът на всеки източник на енергия се изчислява въз основа на неговото енергийно съдържание.

Електроенергията, произведена от водноелектрически централи и съоръжения за вятърна енергия, се отчита в съответствие с правилата за нормализация, посочени в приложение II.

3. За целите на параграф 1, буква б) от настоящия член брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници за отопление и охлаждане се изчислява като количеството енергия за топлоснабдяване и студоснабдяване, произведено в съответната държава членка от възобновяеми източници, плюс потреблението на друга енергия от възобновяеми източници в промишлеността, домакинствата, услугите, селското стопанство, горското стопанство и рибното стопанство, за отопление, охлаждане и технологични цели.

По отношение на централите с няколко вида горива, които използват възобновяеми и конвенционални източници на енергия, се отчита само топлинната енергия и енергията за охлаждане, произведена от възобновяеми източници. За целите на това изчисление приносът на всеки източник на енергия се изчислява въз основа на неговото енергийно съдържание.

²⁴ **Забележка: настоящата алинея е преместена в член 25 относно увеличаването на използването на енергията от възобновяеми източници в транспортния сектор.**

Топлинната и геотермалната енергия [], използвана за отопление и охлаждане посредством [] термопомпи и [] районни охладителни системи, се отчита за целите на параграф 1, буква б), при условие че крайното производство на енергия значително надхвърля вложената първична енергия, необходима за задвижване на термопомпите. Количеството топлина **или студ**, което се счита за енергия от възобновяеми източници за целите на настоящата директива, се изчислява в съответствие с методиката, посочена в приложение VII, и като се вземе предвид енергията, използвана във всички сектори на крайното потребление.

Топлинната енергия, генерирана от пасивни енергийни системи, благодарение на които се постига по-малко енергийно потребление по пасивен път, чрез конструкцията на сградата или в резултат на топлинна енергия, генерирана от невъзобновяеми източници, не се отчита за целите на параграф 1, буква б).

Най-късно до 31 декември 2018 г. Комисията приема, чрез актове за изпълнение в съответствие с член 31, временна методология за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за охлаждане и районно охлаждане.

Най-късно до 31 декември 2021 г., чрез делегирани актове съгласно член 32, Комисията изменя приложение VII с методология за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за охлаждане и районно охлаждане, с цел по-нататъшно развитие и оформяне на временната методология, посочена в пета алинея.

За термопомпите, работещи в реверсивен режим, и двете методологии трябва да съдържат фактори за минимално сезонно действие. Актовете за изпълнение, посочени в пета алинея, престават да се прилагат веднага след като стане приложим посочен в шеста алинея делегиран акт.²⁵

²⁵ Забележка: за целите на проектоплановите в областта на енергетиката и климата Комисията следва да предоставя своевременни насоки. Освен това най-късно до 31 декември 2020 г. следва да бъде представено първото проектоизчисление за районното охлаждане с енергия от възобновяеми източници.

4. За целите на параграф 1, буква в), [] брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници в транспорта се изчислява като сбор на всички биогорива, газообразни и твърди горива от биомаса и възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход, консумирани в транспортния сектор. Но възобновяемите течни и газообразни горива от небиологичен произход, които са произведени с използване на електроенергия от възобновяеми източници, се включват само в изчисленията по параграф 1, буква а) при изчисляването на количеството на електроенергията, произведено в съответната държава членка от възобновяеми източници.

[]²⁶

7. Делът на енергията от възобновяеми източници се изчислява, като брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници се раздели на брутното крайно потребление на енергия от всички източници и резултатът се изрази в проценти.

За целите на първа алинея сборът , посочен в параграф 1, се коригира в съответствие с разпоредбите на членове 5, 8, 10, 12 и 13.

При изчисляване на брутното крайно потребление на енергия на държава членка с оглед измерване на спазването на целите и индикативната крива, установени в настоящата директива, се счита, че делът на потребеното във въздухоплаването количество енергия не надхвърля 6,18 % от брутното крайно потребление на енергия за съответната държава членка. За Кипър и Малта се счита, че делът на потребеното във въздухоплаването количество енергия не надхвърля 4,12 % от брутното крайно потребление на енергия на тези държави членки.

8. При изчислението на дела на енергията от възобновяеми източници се използват методиката и определенията, посочени в Регламент (ЕО) № 1099/2008 .

Държавите членки гарантират, че статистическите данни, използвани при изчисляването на тези отрасли и общи дялове, съответстват на статистическите данни, докладвани на Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1099/2008.

²⁶ **Забележка: Този заличен текст, свързан с транспортния сектор, вече е включен в член 25.**

Член 8

Платформа на Европейския съюз за развитие на енергията от възобновяеми източници и статистическо прехвърляне между държавите членки

1. Държавите членки могат да се споразумеят за статистическото прехвърляне на конкретно количество енергия от възобновяеми източници от една държава членка към друга.

Прехвърленото количество:

а) се изважда от количеството енергия от възобновяеми източници, което се отчита при определяне на дела на енергията от възобновяеми източници в държавата членка, която извършва прехвърлянето за целите по настоящата директива; и

б) се прибавя към количеството енергия от възобновяеми източници, което се отчита при определяне на дела на енергията от възобновяеми източници в държавата членка, която приема прехвърлянето за целите по настоящата директива.

1а. С цел улесняване на постигането на обвързващата цел на Съюза, съответния принос на държавите членки към тази цел, както е посочено в член 3 от настоящата директива, и статистическото прехвърляне съгласно параграф 1 от настоящия член, Комисията създава Платформа на Европейския съюз за развитие на енергията от възобновяеми източници („ERDP“). Държавите членки могат да публикуват на тази платформа на доброволни начала годишни данни за техния принос към задължителната цел на ЕС за 2030 г. или за всички критерии, определени за мониторинга на напредъка в Регламента [относно управлението на енергийния съюз], включително за неговото прогнозирано неизпълнение или изпълнение, както и индикации за цените, по които те биха приели да прехвърлят евентуални излишъци на енергия от възобновяеми източници от или на друга държава членка. Действителната цена на това прехвърляне ще се определя за всеки отделен случай въз основа на механизъм в рамките на ERDP за постигане на баланс между търсенето и предлагането.

1б. Комисията гарантира, че ERDP е в състояние да постигне баланс между търсенето и предлагането за количествата енергия от възобновяеми източници, които се вземат предвид при измерването на дела на енергията от възобновяеми източници на дадена държава членка въз основа на цените или всякакви други допълнителни критерии, посочени от държавата членка, към която се прехвърля енергията.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 32 за създаването на ERDP и определянето на условията за финализиране на сделките, както е посочено в параграф 3 от настоящия член.

2. Договореностите, посочени в параграфи 1 и 1а, могат да имат срок на действие от една или няколко години. [] **Тези договорености между държавите членки се нотифицират на Комисията или се финализират на ERDP не по-късно от 12 месеца след края на всяка година, през която са действали. Изпратената до Комисията информация включва количеството и цената на въпросната енергия. При прехвърляне, финализирано на ERDP, информацията за страните, участващи във всеки отделен случай на прехвърляне, както и за всички други параметри на тези операции се разкрива само ако участващите държави членки поискат това.**

3. Прехвърлянето поражда действие, след като на ERDP бъдат изпълнени условията за сделката или [] когато всички участващи в прехвърлянето държави членки го нотифицират на Комисията.

Член 9

Съвместни проекти между държавите членки

1. Две или повече държави членки може да си сътрудничат по всички видове съвместни проекти, свързани с производството на електроенергия, отопление и охлаждане с енергия от възобновяеми източници. В това сътрудничество може да участват частни оператори.

2. Държавите членки нотифицират до Комисията дела или количеството на електроенергията, топлинната енергия или енергията за охлаждане от възобновяеми източници, произведена по съвместен проект на тяхна територия, който е въведен в експлоатация след 25 юни 2009 г., или чрез увеличена мощност на инсталация, която е била реконструирана след тази дата, който дял или количество следва да се разглежда като част от общия национален дял на енергията от възобновяеми източници на друга държава членка за целите по настоящата директива .

3. В нотификацията, посочена в параграф 2:

- а) се описва планираната инсталация или се посочва реконструираната инсталация;
- б) се уточнява делът или количеството електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане, произведена от инсталацията, който следва да се разглежда като част от общия национален дял на енергията от възобновяеми източници на друга държава членка;

- в) се посочва държавата членка, в полза на която се прави нотификацията; и
- г) се уточнява периодът, в цели календарни години, през който електроенергията или топлинната енергия, или енергията за охлаждане, произведени от инсталации за енергия от възобновяеми източници, следва да се разглежда като част от общия дял на енергията от възобновяеми източници и на другата държава членка.

4. Даден съвместен проект може да продължи след 2030 г.

5. Направената съгласно настоящия член нотификация не се променя или оттегля без общото съгласие на държавата членка, която извършва нотификацията, и държавата членка, посочена в съответствие с параграф 3, буква в).

Член 10

Последици от съвместни проекти между държавите членки

1. В срок до три месеца след края на всяка година, попадаща в периода, определен в член 9, параграф 3, буква г), държавата членка, която е направила нотификацията по член 9, изготвя уведомление, в което посочва:

- а) общото количество електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане, произведено през годината от възобновяеми източници от инсталацията, за която се отнася нотификацията по член 9; и
- б) общото количество електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане, произведено през годината от възобновяеми източници от същата инсталация, което следва да се разглежда като част от общия дял на енергията от възобновяеми източници на друга държава членка в съответствие с посоченото в нотификацията.

2. Нотифициращата държава членка изпраща уведомлението до държавата членка, в полза на която е направена нотификацията, и до Комисията.

3. За целите по настоящата директива, количеството електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, за което се отнася нотификацията в съответствие с параграф 1, буква б):

а) се изважда от количеството електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, което се отчита, за да се определи дялът на енергията от възобновяеми източници на държавата членка, изготвила уведомлението по параграф 1; и

б) се прибавя към количеството електроенергия или топлинна енергия, или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, което се отчита, за да се определи дялът на енергията от възобновяеми източници на държавата членка, получила нотификацията в съответствие с параграф 2.

Член 11

Съвместни проекти между държавите членки и трети държави

1. Една или повече държави членки може да си сътрудничат с една или повече трети държави по всички видове съвместни проекти относно производството на електроенергия от възобновяеми източници. В такова сътрудничество може да участват частни оператори.
2. Електроенергия от възобновяеми източници, произведена в трета държава, се отчита единствено с цел да се определят дяловете на енергията от възобновяеми източници на държавите членки, ако са спазени следните условия:

а) електроенергията се потребява в Съюза. Това изискване се счита за изпълнено, когато :

- i) количество електроенергия, еквивалентно на отчетеното количество, е надлежно заявено за предоставения междусистемен преносен капацитет от всички отговорни оператори на преносни системи в държавата по произход, държавата по местоназначение и, ако е уместно, всяка транзитна трета държава;
- ii) количество електроенергия, еквивалентно на отчетеното количество, е надлежно регистрирано в балансовия график от отговорния оператор на преносна система, разположена откъм страната на Съюза на съответната междусистемна връзка; и

iii) заявеният преносен капацитет и произведеното количество електроенергия от възобновяеми източници от инсталацията, съответстваща на посоченото в параграф 2, буква б), се отнасят за същия период от време;

б) електроенергията е произведена от новопостроена инсталация, която е въведена в експлоатация след 25 юни 2009 г., или от допълнително реализирано увеличение на мощността на инсталация, която е била реконструирана след тази дата, в рамките на съвместен проект съгласно параграф 1; и

в) количеството на произведената и изнесена електроенергия не е било обект на подпомагане по схема за подпомагане на трета държава, различно от инвестиционна помощ, предоставена за инсталацията.

3. За целите по член 5 държавите членки могат да поискат от Комисията да се отчете електроенергията от възобновяеми източници, произведена и потребена в трета държава, в контекста на изграждането на междусистемна връзка с много продължителен период на изпълнение между държава членка и трета държава, ако са изпълнени следните условия:

а) изграждането на междусистемната връзка е започнало до 31 декември 2026 г.;

б) не е възможно междусистемната връзка да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2030 г.;

в) възможно е междусистемната връзка да бъде въведена в експлоатация до 31 декември 2032 г.;

г) след нейното въвеждане в експлоатация междусистемната връзка ще се използва за износ в Съюза, в съответствие с параграф 2, на електроенергия, произведена от възобновяеми източници;

д) това искане се отнася до съвместен проект, който отговаря на критериите, посочени в параграф 2, букви б) и в), и ще използва междусистемната връзка след нейното въвеждане в експлоатация, както и за количество електроенергия, което не е по-голямо от количеството, което ще се изнася за Съюза след въвеждането в експлоатация на междусистемната връзка.

4. Делът или количеството електроенергия, произведена от инсталация на територията на трета държава, който дял или количество следва да се разглежда като част от общия национален енергиен дял на една или повече държави членки за целите по настоящата директива, се нотифицира до Комисията. Когато е засегната повече от една държава членка, на Комисията се нотифицира разпределянето на този дял или количество между държавите членки. Този дял или количество не трябва да надвишава дела или количеството, което реално е изнесено за Съюза и е потребено в него, като отговаря на количеството по параграф 2, буква а), подточки i) и ii) от настоящия член, и на условията, определени в параграф 2, буква а). Нотификацията се извършва от всяка една държава членка, към чиято обща национална цел следва да се причисли делът или количеството електроенергия.

5. В нотификацията, посочена в параграф 4:

а) се описва планираната инсталация или се посочва реконструираната инсталация;

б) се уточнява делът или количеството електроенергия, произведена от инсталацията, които следва да се разглеждат като част от националния дял на енергията от възобновяеми източници на дадената държава членка, както и съответните финансови договорености, при спазване на изискванията за поверителност;

в) се уточнява периодът, в цели календарни години, през който електроенергията следва да се разглежда като част от общия национален дял на енергията от възобновяеми източници на държавата членка; и

г) се включва писмено потвърждение по букви б) и в) от третата държава, на чиято територия ще се експлоатира инсталацията, както и делът или количеството електроенергия, произведени от инсталацията, които ще се използват за вътрешни цели от тази трета държава.

6. Даден съвместен проект може да продължи след 2030 г.

7. Нотификация, направена съгласно настоящия член, не може да бъде променяна или оттегляна без общото съгласие на държавата членка, която прави нотификацията, и третата държава, която е потвърдила съвместния проект в съответствие с параграф 5, буква г).

8. Държавите членки и Съюзът насърчават съответните органи по Договора за създаване на Енергийна общност да предприемат, в съответствие със същия договор, мерките, които са необходими, за да могат договарящите страни, присъединили се към въпросния договор, да прилагат разпоредбите относно сътрудничеството между държавите членки, които са предвидени в настоящата директива.

Член 12

Последици от съвместните проекти между държавите членки и трети държави

1. В срок до 12 месеца от края на всяка година, попадаща в периода, посочен в член 11, параграф 5, буква в), държавата членка, която е извършила нотификацията по член 11, изготвя уведомление, в което посочва:

а) общото количество електроенергия, произведена през годината от възобновяеми източници от инсталацията, предмет на нотификацията по член 11;

б) количеството електроенергия, произведено през годината от възобновяеми източници от същата инсталация, което следва да се разглежда като част от дела на енергията от възобновяеми източници на държавата членка съгласно условията на нотификацията по член 11; и

в) доказателство за съответствие с условията, установени в член 11, параграф 2.

2. Държавата членка изпраща уведомлението на третата държава, която е потвърдила проекта в съответствие с член 11, параграф 5, буква г), и на Комисията.

3. За целите на изчисляването на общите национални дялове на енергията от възобновяеми източници по настоящата директива, количеството електроенергия, произведена от възобновяеми източници, посочено в съответствие с параграф 1, буква б), се добавя към количеството енергия от възобновяеми източници, което се отчита при определяне на дяловете на енергията от възобновяеми източници на държавата членка, която изпраща нотификацията.

Член 13

Съвместни схеми за подпомагане

1. Без да се засягат задълженията на държавите членки по член 5, две или повече държави членки може да решат на доброволни начала да обединят или частично да координират своите национални схеми за подпомагане. В такива случаи определено количество енергия от възобновяеми източници, произведено на територията на участващите държави членки, може да се разглежда като част от дела на енергията от възобновяеми източници на друга участваща държава членка, ако съответните държави членки:

а) извършат статистическо прехвърляне на определени количества енергия от възобновяеми източници от една държава членка към друга, в съответствие с член 8; или

б) определят правило за разпределението, одобрено от участващите държави членки, въз основа на което се разпределят количества енергия от възобновяеми източници между участващите държави членки. Такова правило се нотифицира до Комисията не по-късно от три месеца след края на първата година, през която то поражда действие.

2. В срок до три месеца от края на всяка година всяка държава членка, направила нотификация по параграф 1, буква б), изготвя уведомление, в което посочва общото количество електроенергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, произведено през годината, за която ще се приложи правилото за разпределение.

3. За целите на изчисляването на общите национални дялове на енергията от възобновяеми източници по настоящата директива, ѝ количеството електроенергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, нотифицирано в съответствие с параграф 2, се преразпределя между съответните държави членки в съответствие с нотифицираното правило за разпределение.

Член 14

Увеличения на мощността

За целите на член 9 параграф 2 и член 11 , параграф 2, буква б) единиците енергия от възобновяеми източници, произведени в резултат на увеличение на мощността на дадена инсталация, ще бъдат разглеждани като произведени от отделна инсталация, въведена в експлоатация в момента на настъпването на увеличението на мощността.

Член 15

Административни процедури, наредби и правилници

1. Държавите членки гарантират, че националните правила относно разрешителните, сертификационните и лицензионните процедури, прилагани по отношение на централите, както и свързаните с тях инфраструктури за преносни и разпределителни мрежи, за производство на електроенергия, топлинна енергия или енергия за охлаждане от възобновяеми източници, както и по отношение на процеса на преобразуване на биомаса в биогорива или други енергийни продукти, са пропорционални и необходими.

По-специално държавите членки предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че:

- а) административните процедури са рационализирани и се провеждат в срок на съответното административно равнище;
- б) правилата за разрешаване, сертифициране и лицензиране са обективни, прозрачни и пропорционални, не пораждат дискриминация между кандидатите и изцяло отчитат особеностите на отделните технологии за енергия от възобновяеми източници;

в) административните такси, плащани от потребители, проектанти, архитекти, строители, монтажници и доставчици на оборудване и системи, са прозрачни и се обуславят от разходите; и

г) за децентрализираните устройства за производство на енергия от възобновяеми източници са установени опростени и облекчени процедури за получаване на разрешение, включително чрез обикновено уведомяване, ако то е разрешено от приложимата регулаторна рамка.

2. Държавите членки трябва ясно да определят всички технически спецификации, които трябва да бъдат спазени от съоръженията и системите за енергия от възобновяеми източници, за да се ползват от схемите за подпомагане. Когато съществуват европейски стандарти, включително екологични етикети, енергийни етикети и други технически референтни системи, установени от европейските стандартизационни служби, тези национални технически спецификации са изразени при съобразяване с тези стандарти. Такива технически спецификации не трябва да предписват къде съоръженията и системите да бъдат сертифицирани и следва да не препятстват функционирането на вътрешния пазар.

3. Държавите членки трябва да осигуряват на инвеститорите достатъчна предсказуемост на планираното подпомагане в областта на енергията от възобновяеми източници. За тази цел държавите членки определят и публикуват [] график, **предвиждащ** [] очакваното разпределение на подпомагането, обхващащ поне следващите три години и включващ за всяка схема ориентиловъчния график и [] капацитет, **очаквания** бюджет, [] както и [] **принципите за** консултацията със заинтересовани страни относно устройството на схемата за подпомагане.

В случаите на пазарна подкрепа и данъчни схеми, при които не е предвиден никакъв капацитет или бюджет, държавите членки следва да докладват по основните параметри за подпомагането.

4. Държавите членки гарантират, че техните компетентни органи на национално, областно и местно равнище включват разпоредби за интегриране и съответни реализации на енергия от възобновяеми източници, както и за оползотворяване на безусловно отпадна топлина или студ при планирането, проектирането, изграждането и модернизирането на селищна инфраструктура, промишлени или жилищни зони и енергийна инфраструктура, включително електроенергийни, топлоснабдителни, студоснабдителни и газови мрежи, както и мрежи за алтернативни горива.

5. Държавите членки въвеждат в своите строителни наредби и правилници подходящи мерки за увеличаване на дела на всички видове енергия от възобновяеми източници в сградния сектор.

При приемането на такива мерки или в своите схеми за подпомагане държавите членки може да вземат предвид националните мерки, отнасящи се до съществено увеличаване на енергийната ефективност и до комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия , както и до сгради, които са проектирани да улавят пасивно енергия или да са с ниско или нулево потребление на енергия.

Държавите членки изискват в своите строителни наредби и правилници или чрез други средства с равностоен ефект използването на минимални нива на енергия от възобновяеми източници в нови сгради и в съществуващи такива, които са подложени на значително саниране, **доколкото това е технически, функционално и икономически осъществимо и не оказва отрицателно въздействие върху въздуха на закрито []**. Държавите членки разрешават тези минимални равнища да бъдат достигнати, наред с другото, **чрез ефикасно районно отопление и охлаждане []**, като се използва значителен дял енергия от възобновяеми източници.

Изискванията по първа алинея се прилагат за въоръжените сили само доколкото прилагането им не е в противоречие с естеството и основната цел на дейността на въоръжените сили и с изключение на материалите, които се използват изключително за военни цели.

6. Държавите членки гарантират, че считано от 1 януари 2012 г. новите обществени сгради, както и съществуващите обществени сгради, които са подложени на значително саниране на национално, областно и местно равнище, изпълняват роля на образец в контекста на настоящата директива. Държавите членки *inter alia* може да позволят това задължение да бъде изпълнявано чрез осигуряване на използването на покривите на обществени или смесени публично-частни сгради от трети страни за инсталации, произвеждащи енергия от възобновяеми източници.

7. Чрез своите строителни наредби и правилници държавите членки насърчават използването на такива отоплителни и охладителни системи и съоръжения на базата на енергия от възобновяеми източници, които постигат значително намаление на потреблението на енергия. Държавите членки използват енергийни етикети , екомаркировки или други подходящи сертификати или стандарти, разработени на национално равнище или на равнището на Съюза , когато подобни инструменти съществуват, като основа за насърчаване на такива системи и съоръжения.

8. Държавите членки оценяват своя потенциал за енергия от възобновяеми източници и за оползотворяване на отпадна топлина и студ за отопление и охлаждане. За пръв път такава оценка трябва да бъде включена във втората всеобхватна оценка съгласно член 14, параграф 1 от Директива 2012/27/ЕС, със срок до 31 декември 2020 г., и след това в актуализациите на всеобхватната оценка.

9. Държавите членки отстраняват административните препятствия пред сключването на дългосрочни корпоративни споразумения за изкупуване на енергия, служещи за финансиране на ползването на възобновяеми енергийни източници и за улесняване на съответни реализации.

Член 16

Организация и продължителност на процеса на предоставяне на разрешения

1. До 1 януари 2021 г. държавите членки създават **или определят едно или повече [] звена за контакт, [] които, по искане на заявителя, предоставят напътствия по време [] на целия административен процес на кандидатстване за разрешение и неговото предоставяне []. [] Всеки заявител контактува само с едно звено за контакт през целия административен процес. Процесът на издаване на разрешение обхваща съответните административни разрешения за строеж и експлоатация на централи и активите, необходими за тяхното свързване към мрежата [] за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници, както и заявленията за подобряваща замяна (repowering). Процесът на издаване на разрешение включва всички процедури – от потвърждението за получаването на заявлението до съобщението за резултата от процедурата, както е посочено в параграф 2 от настоящия член.**

2. [] Звеното за контакт напътства заявителя в процеса на кандидатстването за разрешение по прозрачен начин, предоставя му цялата необходима информация [] и когато е уместно, включва в процеса други **административни органи []**.

3. [] Звеното за контакт [] **осигурява []** наръчник за процедурите, предназначен за разработчиците на проекти за **производство на енергия** от възобновяеми източници, **като отделно обръща внимание и []** на маломасштабни проекти и проекти на потребители на собствена енергия от възобновяеми източници.

4. Процесът на предоставяне на разрешение, посочен в параграф 1, не надвишава срок от три години []. Въпреки това срокът от три години може да бъде продължен, ако заявителят не е представил цялата необходима информация, която да даде възможност на компетентния орган да направи оценка на заявлението, или когато надлежното вземане на решение изисква повече време. Срокът [] може да бъде удължен по взаимно съгласие на съответния орган по издаването на разрешението и заявителя. Този срок не засяга съдебните жалби, правните средства за защита и другите производства пред съд или правораздавателен орган, и може да бъде удължен най-много с продължителността на тези процедури.

5. Без да се засягат приложимите задължения в областта на околната среда, както и задълженията, свързани с проектирането и безопасността на сградите, държавите членки улесняват подобряващата замяна (repowering) на съществуващите централи за енергия от възобновяеми източници посредством, наред с другото, осигуряването на опростен и бърз процес на предоставяне на разрешения с продължителност от три години. [] Тази продължителност може да бъде удължена по взаимно съгласие на съответния орган по издаването на разрешението и заявителя.

Член 17

Прости нотификационни процедури за свързване към мрежата

1. [] Държавите членки установяват проста нотификационна процедура, според която инсталациите или агрегираните производствени единици на потребителите на собствена енергия от възобновяеми източници и на демонстрационните проекти с електрическа мощност от [] 10,8 kW или по-малка, за трифазна връзка (3,6 kW на фаза), [] се свързват към мрежата след нотификация на оператора на разпределителната система, освен ако не са изпълнени изискванията за безопасност и техническите изисквания във връзка с мрежата.

В едномесечен срок от нотификацията операторът на разпределителната система може да реши да отхвърли искането или да предложи алтернативна точка за свързване към мрежата въз основа на опасения във връзка с безопасността или техническата несъвместимост на компонентите на системата. В случай на положително решение от страна на оператора на разпределителната мрежа или при липса на решение от негова страна в едномесечния срок от нотификацията, инсталацията или агрегираните производствени единици могат да бъдат свързани, освен ако таксите за свързване, ако има такива, не са платени.

Държавите членки могат да разрешат простата нотификационна процедура и за инсталации или агрегирани производствени единици с по-висок електрически капацитет от предвидения в параграф 1, ако стабилността, надеждността и безопасността на мрежата бъдат запазени.

[]

Член 18

Информация и обучение

1. Държавите членки гарантират, че информацията относно мерките за подпомагане се предоставя на всички заинтересовани лица, като например потребители, строители, монтажници, архитекти и доставчици на отоплително, охладително и електрическо оборудване и системи, както и на автомобили, при които е съвместимо използването на енергия от възобновяеми източници.
2. Държавите членки гарантират предоставянето на информация от доставчиците на оборудване и системи или от компетентните национални органи относно чистата печалба , разходите и енергийната ефективност на оборудването и системите за използване на електроенергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници .

3. Държавите членки гарантират наличието на сертификационни схеми или еквивалентни квалификационни схеми за монтажници на малки котли и печки за биомаса, слънчеви фотоволтаични и слънчеви топлинни системи, геотермални системи с малка дълбочина и термopомпи. Тези схеми може да вземат под внимание съществуващи схеми и структури, в зависимост от случая, и се основават на критериите, установени в приложение IV. Всяка държава членка признава сертифицирането, извършено от други държави членки в съответствие с тези критерии.
4. Държавите членки осигуряват обществен достъп до информация относно сертификационните схеми или еквивалентните квалификационни схеми, посочени в параграф 3. Държавите членки могат също да осигурят достъп до списъка с монтажници, които са квалифицирани или сертифицирани в съответствие с посочените в параграф 3 разпоредби.
5. Държавите членки гарантират, че на всички заинтересовани участници, по-специално на проектантите и архитекти, се предоставят указания, така че те да могат по подходящ начин да разглеждат възможностите за оптимално съчетаване на възобновяеми енергийни източници, високоефективни технологии и местни топлоснабдителни и студоснабдителни системи при планирането, проектирането, изграждането и обновяването на промишлени, търговски или жилищни райони.
6. Държавите членки, с участието на местни и областни власти, разработват подходящи информационни, осведомителни, насочващи и/или обучителни програми с цел да информират гражданите за ползите и практическите особености на развитието и използването на енергия от възобновяеми източници.

Гаранции за произход на електроенергията, топлинната енергия и енергията за охлаждане, произведени от възобновяеми енергийни източници

1. За доказването на крайните потребители на дела или количеството енергия от възобновяеми източници в енергийния микс на даден доставчик на енергия, както и в енергията, доставяна на потребителите по договори, предлагани като включващи енергия от възобновяеми източници, държавите членки трябва да направят необходимото за да може произходът на [] **електричеството и газа**, произведени от възобновяеми енергийни източници, да се гарантира като такъв по смисъла на настоящата директива в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии.
 2. За тази цел държавите членки осигуряват издаването на гаранция за произход в отговор на заявка от страна на производител на [] **електроенергия и газ** от възобновяеми източници, освен ако за целите на отчитането за пазарната стойност на гаранцията за произход държавите членки не решат да не издават такава гаранция на производители, които получават финансова подкрепа от схема за подпомагане. Държавите членки могат да предвидят издаването на гаранции за произход за **топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, както и за електроенергия, газ или топлинна енергия и енергия за охлаждане от невъзобновяеми енергийни източници**. Издаването на гаранции за произход може да се обвърже с изискване за минимален лимит на мощността. Гаранцията за произход е за стандартно количество енергия от 1 MWh. За всяка единица произведена енергия може да бъде издадена само една гаранция за произход.
- Държавите членки гарантират, че една и съща единица енергия от възобновяеми източници се отчита само веднъж.

Държавите членки гарантират, че [] когато производител [] получава финансово подпомагане от схема за подпомагане за [] производство на енергия от възобновяеми източници, **в съответната схема за подпомагане в подходяща степен се взема предвид пазарната стойност на гаранцията за произход за същото производство. За да се вземе предвид пазарната стойност на гаранцията за произход, държавите членки могат, наред с другото, да решат да издадат гаранция за произход на производителя и незабавно да я отменят или да издадат такива гаранции за произход и да ги прехвърлят на пазара чрез търг.** Приходите, получени при тръжната продажба, се използват за компенсиране на разходите за подпомагането в областта на енергията от възобновяеми източници.

Гаранцията за произход не е от значение за спазването на член 3 от съответната държава членка. Прехвърлянията на гаранции за произход, отделно или заедно с физическия пренос на енергия, не засягат решението на държавите членки да използват статистически прехвърляния, съвместни проекти или съвместни схеми за подпомагане за съблюдаване на целите или за изчисляване на брутно крайно потребление на енергия от възобновяеми източници в съответствие с член 7.

3. За целите на параграф 1, гаранциите за произход са валидни **за срок от [] дванадесет месеца след производството на съответната енергийна единица.** Държавите членки гарантират изтичането на валидността на всички неотменени гаранции за произход []. Изтеклите гаранции за произход се включват от държавите членки в изчислението на остатъчния енергиен микс.

4. За целите по представянето, упоменато в параграфи 8 и 13, държавите членки гарантират, че гаранциите за произход се отменят от енергийните дружества **в рамките на периода на валидност [].**

5. Държавите членки или определените компетентни органи упражняват надзор над издаването, прехвърлянето и отменянето на тези гаранции за произход. Определените компетентни органи имат отговорности с различен географски обхват и са независими от дейностите по производство, търговия и доставка.
6. Държавите членки или определените компетентни органи създават подходящи механизми, за да осигурят, че гаранциите за произход се издават, прехвърлят и отменят по електронен път и са точни, надеждни и защитени от злоупотреби. []
7. Всяка гаранция за произход съдържа най-малко следните данни:
- а) енергийния източник, използван за производство на енергията, и началната и крайната дата на производство;
 - б) информация дали се отнася за:
 - i) електроенергия; или
 - ii) газ, или
 - iii) топлинна енергия или енергия за охлаждане;
 - в) наименованието, местоположението, вида и мощността на инсталацията, където енергията е била произведена;
 - г) дали инсталацията се е ползвала от инвестиционна помощ и дали единицата енергия се е ползвала по друг начин от национална схема за подпомагане, както и вида схема за подпомагане;
 - д) датата, на която инсталацията е въведена в експлоатация; и
 - е) датата и държавата на издаване и уникален идентификационен номер.

Възможно е в гаранциите за произход на енергия от инсталации с мощност **по-малка от 50 kW** посочената информация да е в опростен вид.

8. Когато се изисква от доставчик на електроенергия да докаже дял или количество енергия от възобновяеми източници в неговия енергиен състав, за целите на член 3, параграф 9 от Директива 2009/72/ЕО, той [] **може** да го направи, като използва гаранции за произход. **Когато държавите членки са предвидили гаранции за произход за други видове енергия, доставчиците винаги трябва да използват за представяне същия вид гаранции за произход като за доставяната енергия.** Аналогично за изпълнението на всяко изискване за доказване на количеството на електроенергия, генерирана при високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, [] **могат** да се използват гаранции за произход, издадени съгласно член 14, параграф 10 от Директива 2012/27/ЕС. **За целите на параграф 2, когато електроенергията се произвежда посредством високоефективно комбинирано производство с използването на възобновяеми енергийни източници, може да бъде издадена само една гаранция за произход, в която се посочват и двете характеристики.** []
9. Държавите членки признават гаранциите за произход, издадени в друга държава членка в съответствие с настоящата директива, само като доказателство за елементите, посочени в параграф 1 и параграф 7, букви а) – е). Държава членка може да откаже да признае гаранция за произход само ако има добре обосновани съмнения за нейната точност, надеждност или достоверност. Държавата членка нотифицира Комисията за всеки такъв отказ и за основанията за него.
10. Ако Комисията установи, че няма основания за съответния отказ на признаването на гаранция за произход, Комисията може да приеме решение, изискващо от съответната държава членка да я признае.
11. Държавите членки не трябва да признават гаранции за произход, издадени от трета държава, освен ако Комисията е подписала с тази трета държава споразумение за съвместно признаване на гаранции за произход, издадени съответно в Съюза и от съпоставими системи в тази държава, **и само** в случаите на пряк внос или износ на енергия. За привеждането в изпълнение на подобни споразумения Комисията се упълномощава да приема актове [] **за изпълнение** в съответствие с член 31.
12. Държава членка може да въведе, в съответствие със законодателството на Съюза, обективни, прозрачни и недискриминационни критерии за използването на гаранции за произход в съответствие със задълженията, предвидени в член 3, параграф 9 от Директива 2009/72/ЕО.

[]

Член 20

Достъп до и експлоатация на мрежите

1. Когато е приложимо, държавите членки извършват оценка на необходимостта от разширяване на съществуващата газопроводна инфраструктура за улесняване на включването на газ от възобновяеми енергийни източници .
2. Когато е приложимо, държавите членки изискват от операторите на преносни системи и от операторите на разпределителни системи на тяхната територия да публикуват технически правила в съответствие с член 6 от Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁷, по-специално по отношение на правилата за свързване, включващи изисквания за качество , ароматизиране и налягане на газа . Държавите членки изискват също от операторите на преносни системи и от операторите на разпределителни системи да публикуват тарифите за свързване на възобновяеми източници на газ въз основа на прозрачни и недискриминационни критерии.
3. В зависимост от своята оценка, включена в интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката в съответствие с приложение I към Регламент [относно управлението на енергийния съюз], отнасяща се за необходимостта от изграждане на нова инфраструктура за топлоснабдяване и студоснабдяване с енергия от възобновяеми източници с оглед да се постигне целта на Съюза, посочена в член 3, параграф 1 от настоящата директива, държавите членки предприемат, при необходимост, стъпки с оглед разработване на топлоснабдителна инфраструктура, за да се даде възможност за развитие на производство на топлинна енергия и енергия за охлаждане от централи на база биомаса, инсталации за слънчева енергия [] **и енергия от околната среда, и отпадна топлина или студ.**

²⁷ Директива 2003/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и отменяне на Директива 98/30/ЕО (ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 57).

Член 21

Потребители на собствена електроенергия от възобновяеми източници

1. Държавите членки гарантират, че потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници []:

- а) имат право: [] да **произвеждат енергия от възобновяеми източници, включително за своето собствено потребление** []; да **акумулират** и да **продават**, включително чрез споразумения за изкупуване на електроенергия, **агрегатори и доставчици на електричество**, своите излишъци от електроенергия, без да бъдат подлагани на непропорционални процедури и [] такси за **мрежата, които не отразяват разходите, като се гарантира, че те допринасят по адекватен и балансиран начин за разпределяне на общите разходи за системата** []²⁸;
- б) **запазват своите права и задължения** на потребители;
- в) не се считат за доставчици на [] **електроенергия** съгласно **Директивата [относно измервателните уреди]** [] във връзка с електроенергията от възобновяеми източници, която [] те **сами произвеждат и потребяват** []; както и че
- г) **могат да бъдат** [] **възнаграждавани подобаващо** за произвежданата от тях електроенергия от възобновяеми източници, която подават към мрежата, [] **като се отразяват** пазарната стойност на подадената електроенергия и **съответните схеми за подпомагане, ако има такива; и**
- д) са **обект на недискриминационно третиране във връзка със своите дейности, права и задължения като крайни потребители, производители, доставчици или като други участници на пазара.**

[]

²⁸ **Забележка: вж. добавения текст в съображение 53 относно пропорционалността на таксите и член 16 относно мрежовите тарифи (без промяна) от предложението за регламент относно електроенергията.**

2. Държавите членки гарантират, че на потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници, живеещи в една и съща многофамилна сграда, или намиращи се в рамките на една и съща електроразпределителна система, **без да се засягат приложимите свързани с мрежата разходи и другите приложими такси, налози и данъци []**, е позволено да се договарят помежду си за споделяне на енергията от възобновяеми източници, която произвеждат на своя територия. [] В своето национално законодателство държавите членки могат да имат различни разпоредби, регулиращи индивидуалната или съвместната дейност на потребителите на собствена електроенергия от възобновяеми източници.

3. Инсталацията на потребител на собствена електроенергия от възобновяеми източници може да се стопанисва от трета страна по отношение на монтажа, експлоатацията, включително измерването на електроенергията, и поддръжката.

Член 22

Общности за енергия от възобновяеми източници

1. Държавите членки предоставят благоприятна регулаторна рамка за общностите за енергия от възобновяеми източници, като гарантират, че:

- а) общностите за енергия от възобновяеми източници имат право да произвеждат, потребяват, акумулират и продават енергия от възобновяеми източници;
- б) акционерите или членовете им са физически лица, местни власти, включително общини, или МСП;
- в) участието в общност за енергия от възобновяеми източници е доброволно;
- г) акционерите или членовете имат право да напускат общност за енергия от възобновяеми източници;

- д) общностите за енергия от възобновяеми източници, които предлагат енергия, агрегиране или други търговски енергийни услуги, са подчинени на разпоредбите, отнасящи се за тези дейности;
 - е) общностите за енергия от възобновяеми източници имат право да организират споделянето в рамките на общността на енергията от възобновяеми източници, която е произведена от производствени единици, притежавани от общността, при спазване на разпоредбите на настоящия член и при зачитане на потребителските права и задължения на членовете на общността;
 - ж) съответният оператор на разпределителна система си сътрудничи с общностите за енергия от възобновяеми източници с цел улесняване преноса на енергия в рамките на общностите за енергия от възобновяеми източници, така че този пренос да не оказва въздействие върху задълженията, които общностите за енергия от възобновяеми източници или техните членове могат да имат като страни, отговорни за баланса, и по-специално тяхната финансова отговорност за дисбалансите, които причиняват в системата;
 - з) за общностите за енергия от възобновяеми източници се прилагат справедливи, пропорционални и прозрачни процедури, включително регистрация и лицензиране, както и отразяващи разходите такси за мрежата и съответните налози и данъци, като се гарантира, че те допринасят по адекватен и балансиран начин за разпределяне на общите разходи за системата;
 - и) общностите за енергия от възобновяеми източници имат право на достъп до всички енергийни пазари пряко или посредством агрегиране по недискриминационен начин;
 - й) общностите за енергия от възобновяеми източници са обект на недискриминационно третиране във връзка със своите дейности, права и задължения като крайни потребители, производители, доставчици, оператори на разпределителни системи или като други участници на пазара;
2. Държавите членки могат да предвидят в благоприятната регулаторна рамка, посочена в параграф 1, че общностите за енергия от възобновяеми източници са отворени за трансгранично участие.
3. Без да се засягат правилата за държавната помощ, държавите членки вземат предвид специфичните особености на общностите за енергия от възобновяеми източници при проектирането на схеми за подпомагане, за да им се даде възможност да се конкурират за подкрепа при равни условия с останалите производители.

Увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници в отоплителните и охладителните инсталации

1. С оглед да се улесни проникването на енергията от възобновяеми източници в сектора на отоплението и охлаждането, всяка държава членка трябва да положи усилия за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници, доставяна за отопление и охлаждане, [] **ориентировъчно с един процентен пункт средно за година, изчислено за периодите 2021—2025 г. и 2026—2030 г.²⁹ []**, като се започне от нивото през 2020 г., [] изразено като национален дял от крайното потребление на енергия и изчислена съгласно методологията, предвидено в член 7, **без да се засяга четвъртата алинея по-долу.**

Освен това държавите членки могат да решат да вземат предвид приноса на отпадната топлинна и охладителна енергия за допълнително стимулиране на енергийната ефективност в своите системи.

Държавите членки с дял на енергията от възобновяеми източници в отоплението и охлаждането над 50% могат да смятат този дял като отговарящ на условията за годишно увеличение, посочен в първа алинея.

[]

Държавите членки могат да вземат предвид ефективността на разходите при вземането на решения относно мерки за използване на възобновяеми енергийни източници за отопление и охлаждане, отразяващи структурните пречки, свързани с високия дял на природния газ, охлаждането и разпокъсаната структура на заселване с ниска гъстота на населението. Когато тези мерки водят до по-ниско средно годишно увеличение, посочено в първата или втората алинея, държавите членки предоставят обосновка, като се позовават на оценката, извършена в съответствие с член 15, параграф 8 в техните национални планове в областта на енергетиката и климата.

2. Държавите членки могат да определят и да публикуват, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, списък от мерки и съответните прилагащи стопански субекти, като например доставчици на горива, **публични или професионални органи**, които да допринесат за постигане на увеличението по параграф 1.

²⁹ **Забележка: За да се гарантират добри темпове на развитие за отоплението и охлаждането, средните годишни стойности ще бъдат изчислени поотделно за двата периода.**

3. Посоченото в параграф 1 увеличение може да бъде постигнато, наред с другото, чрез прилагане на една или повече от следните опции:

а) физическо включване на енергия от възобновяеми източници в енергията и горивата, доставяни за отопление и охлаждане;

б) преки мерки за смекчаване на въздействието върху климата, като например инсталиране на високоефективни отоплителни и охладителни инсталации с енергия от възобновяеми източници или използване на енергия от възобновяеми източници за промишлени нагревателни или охладителни процеси;

в) непреки мерки за смекчаване на въздействието върху климата, попадащи в обхвата на търгуеми сертификати, които доказват спазване на задължението чрез подпомагане на непреки мерки, изпълнени от друг икономически оператор, като например независим монтажник на технология за възобновяеми енергийни източници или компания за енергийни услуги (ESCO), изпълняваща услуги за инсталиране на инсталации за енергия от възобновяеми източници.

г) други политически мерки, включително данъчни мерки или други финансови стимули.

4. За изпълнението и мониторинга на мерките, упоменати в параграф 2, държавите членки могат да използват структурите, създадени във връзка с националните схеми за задължения за енергийна ефективност по член 7 от Директива 2012/27/ЕС.

5. **Когато** [] стопанските субекти **са** определени съгласно параграф 2, **държавите членки** гарантират, че техният принос е измерим и проверим и **че определените стопански субекти** [] докладват ежегодно [] за: а) общото количество доставена енергия за отопление и охлаждане;

б) общото количество доставена енергия от възобновяеми източници за отопление и охлаждане;

в) делът на енергията от възобновяеми източници в общото количество доставена енергия за отопление и охлаждане; и

г) видът на възобновяемите енергийни източници.

[]

Член 24

Топлоснабдяване и студоснабдяване

1. Държавите членки гарантират, че [] на крайните потребители **се предоставя** информация за [] енергийните характеристики и за дела на енергията от възобновяеми източници в техните **районни** системи **за отопление и охлаждане** по леснодостъпен начин, като **например на уебсайтовете на доставчиците или в сметките в съответствие с точка 3), буква б) от приложение VIIa към [предложението за изменение на Директива 2012/27/ЕС, COM(2016) 761].**

2. Държавите членки предвиждат необходимите мерки **и условия**, даващи възможност на клиентите на тези топлоснабдителни или студоснабдителни системи, които не са „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ по смисъла на член 2, параграф 41 от Директива 2012/27/ЕС:

[] **да прекратят договора си**, за да произвеждат сами топлинна или охладителна енергия от възобновяеми енергийни източници [].

Прекратяването на договора [] може да бъде обвързано с условие за обезщетение за разходите, пряко произтичащи от изключването от системата и неамортизираната част от активите, необходима за осигуряването на топлина или охлаждане за въпросния клиент.

3. Държавите членки могат да ограничат правото [] **на прекратяване на договора []** за клиенти, които могат да докажат, че планираното алтернативно решение за снабдяване с топлинна или охладителна енергия води до значително по-добри енергийни характеристики. Оценката на характеристиките при алтернативното решение може да се основава на съответния сертификат за енергийни характеристики, съгласно съответната дефиниция в Директива 2010/31/ЕС.

4. Държавите членки определят необходимите мерки, за да гарантират, **че районните отоплителни или охладителни системи допринасят за увеличението, посочено в член 23 параграф 1, чрез прилагането на поне една от следните две възможности:**

а) стремеж за увеличаване дела на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлинна и охладителна енергия в районното отопление и охлаждане с поне 1 процентен пункт годишно, като се започне от нивото през 2020 г., изразено като дял от крайното потребление на енергия за районно отопление и охлаждане, чрез прилагане на мерки, за които може да се очаква да задействат това годишно увеличение през годините с нормални климатични условия.

Държавите членки с дял на енергията от възобновяеми източници и отпадна топлинна и охладителна енергия в районното отопление и охлаждане над 60% могат да смятат този дял като отговарящ на условията за годишно увеличение, посочен в първа алинея.

Държавите членки предвиждат необходимите мерки за реализиране на увеличението, посочено в параграф 4, буква а), в своите национални планове в областта на енергията и климата;

б) гаранции, че операторите на районни отоплителни и охладителни системи са задължени да свързват доставчиците на енергия от възобновяеми енергийни източници и отпадна топлинна и охладителна енергия или трябва да предлагат свързване и закупуване на топлинна и охладителна енергия, произведена от възобновяеми енергийни източници, и отпадна топлинна и охладителна енергия от доставчици от трети страни, когато им се налага:

i) да задоволят търсене от нови клиенти и да изпълнят заявки от клиенти, направени съгласно параграф 2, буква б);

ii) да подменят съществуващи мощности за производство на топлинна и охладителна енергия; и

iii) да разширят съществуващи мощности за производство на топлинна и охладителна енергия.

5. [] Когато се използва възможността по параграф 4, буква б), оператор на топлоснабдителна или студоснабдителна система може да откаже да свърже и купува топлинна или охладителна енергия от доставчици от [] трети страни, когато:

а) системата не разполага с необходимия капацитет поради наличието на други доставки на отпадна топлина или студ, на топлина или студ от възобновяеми източници или на топлина или студ, генерирани чрез високоефективно комбинирано производство;

б) топлинната или охладителната енергия, доставяна от третата страна, не отговаря на техническите параметри, необходими за свързване и гарантиране на надеждната и безопасна експлоатация на районните отоплителни и охладителни системи; или

г) може да докаже, че общите разходи за доставката на топлинна или охладителна енергия на крайните потребители ще се увеличат в сравнение със ситуацията, в която няма добавяне към системата на топлинна или охладителна енергия, доставяна от третата страна.

Държавите членки гарантират, че когато [] операторът на районна топлоснабдителна или студоснабдителна система [] откаже да свърже доставчик на топлинна или охладителна енергия [], той информира компетентния орган съгласно параграф 9 за причините за отказа, както и за условията и мерките, които би [] трябвало да бъдат приложени в системата, за да стане възможно свързването.

6. Когато се използва възможността по параграф 4, буква б), държавите членки могат да освободят от прилагането на параграф 4, буква б):

а) районните отоплителни или охладителни системи, **които представляват „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“** по смисъла на член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС;

б) съществуващите районни отоплителни или охладителни системи, които до 2025 г. станат ефективни по смисъла на член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС, въз основа на план, одобрен от компетентния орган;

в) районните отоплителни или охладителни системи с обща номинална топлинна мощност под 20 MW [].

7. Правото на **прекръпяване на договора** [] [] може да бъде упражнявано от индивидуални клиенти, съвместни предприятия, образувани от клиенти или от страни, действащи от името на клиенти. За многофамилните жилищни сгради такова **прекръпяване на договора** [] може да бъде направено само на равнището на цялата сграда **в съответствие с приложимия закон за жилищния фонд**.

8. Държавите членки изискват от операторите на електроразпределителни системи да оценяват поне веднъж **на всеки [] четири години**, в сътрудничество с операторите на топлоснабдителни или студоснабдителни системи в съответните им райони, потенциала на топлоснабдителните или студоснабдителните системи да осигуряват балансиране и други системни услуги, включително реагиране на потреблението в зависимост от моментното натоварване (demand response) и акумулиране на излишък от електроенергия, генерирана от възобновяеми източници, както и да оценяват дали използването на констатирания потенциал би било ресурсно и разходно по-ефективно в сравнение с алтернативни решения.

9. Държавите членки [] гарантират, че правата на потребителите и правилата за опериране на топлоснабдителните и студоснабдителните системи в съответствие с настоящия член са ясно определени и се спазват.

10. Държавите членки могат да решат да не прилагат параграфи 2—9 от настоящия член:

а) ако делът им в районната отоплителна и охладителна система е по-малък от 2 % от общото потребление на електроенергия за отопление и охлаждане към [влизането в сила на настоящата директива]; или

б) ако работят за увеличаване над 2 % на дела, посочен в буква а) от настоящия параграф, чрез разработване на нови ефективни районни отоплителни и охладителни системи съгласно член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС въз основа на интегрираните си национални планове в областта на енергетиката и климата или оценката по член 15, параграф 8; или

в) ако делът на системите, посочени в параграф 6 от настоящия член, представлява над 90 % от общите продажби на районно отопление и охлаждане в дадена държава членка.

Член 25

Увеличаване на използването на енергия от възобновяеми източници в транспортния сектор

1. [.] С цел да се интегрира използването на енергия от възобновяеми източници в транспортния сектор, всяка държава членка [.] въвежда задължение за доставчиците на горива да гарантират, че делът на енергията от възобновяеми източници, доставяна за крайно потребление в транспортния сектор, е най-малко 14 % до 2030 г., в съответствие с индикативната крива, определена от държавата членка, и изчислена съгласно методиката, посочена в този член. Държавите членки могат да решат да включат в този минимален дял и приноса на рециклираните въглеродни горива. При въвеждането на това задължение държавите членки могат да освободят определени доставчици на горива и енергоносители или да направят разграничение между тях, като гарантират, че се отчитат разликите в технологичната зрялост и разходите за технологии.

[] В рамките на този общ дял приносът на биогоривата [] и на биогаза, произведени от суровини, посочени в част А от приложение IX, възлиза на 1 % през 2025 г. и [] [] нараства най-малко [] до 3 % до 2030 г. [].

В рамките на този общ дял приносът на електроенергията от възобновяеми източници се счита за равен на енергийното ѝ съдържание, умножено по 5, когато се доставя на пътни превозни средства.

При определяне на задължението по първа и втора алинея с цел да се гарантира достигане на посочения дял, държавите членки могат, наред с другото, да налагат задължения във връзка с енергията от възобновяеми източници или други мерки по отношение на обемите, енергийното съдържание или намаляването на емисиите на парникови газове, при условие че се докаже достигането на посочените в първа и втора алинея дялове.

За да докажат, че спазват задължението по първа и втора алинея, [] държавите членки могат да приемат, че приносът на биогорива и на биогаз, произведени от суровини, посочени в приложение IX, се равнява на тяхното енергийно съдържание, умножено по две.

Намалението на емисиите на парникови газове при използване на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход и на рециклирани въглеродни горива трябва да достигне най-малко 70 %, считано от 1 януари 2021 г.

За целите на изчисляването за дадена държава членка на брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници, посочено в член 7, и на дела, посочен в първа и втора алинея от настоящия член, всяка държава членка гарантира, че делът на енергията от възобновяеми горива, произведени от хранителни или фуражни култури, не надвишава 7 % от енергийното потребление на пътния и релсовия транспорт. [] Държавите членки могат да определят по-ниска пределна стойност и да правят разграничение за целите на член 26, параграф 1 между различните видове биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, произведени от хранителни и фуражни култури, въз основа на определените в приложение VIII категории, например като определят по-ниска пределна стойност за приноса на биогоривата на база хранителни или фуражни култури, произведени от маслодайни култури, като вземат предвид въздействието на непреките промени в земеползването. В случай че държава членка реши да ограничи приноса на биогоривата, произведени от хранителни и фуражни култури, до дял, по-нисък от 7 %, тази държава членка може да намали съответно общия дял, посочен в член 26, параграф 1, първа алинея.

За целите на изчисляването на дяловете, посочени в [] първа и втора [] алинея, се прилагат следните разпоредби:

- а) за изчисляването на знаменателя, изразяващ енергийното съдържание на горивата за пътен и релсов транспорт, доставени на пазара за потребление или използване, се вземат предвид бензинът, дизеловото гориво, природният газ, биогоривата, биогазът, [] възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небιологичен произход, [] и електроенергията [], доставена на пътния и релсовия транспорт;

- б) за изчисляването на числителя, а именно количеството енергия от възобновяеми източници, потребявана в транспортния сектор за целите на първа алинея, се взема предвид енергийното съдържание на **всички видове енергия от възобновяеми източници** [], доставяна на всички транспортни сектори, както и на електроенергията от възобновяеми източници, доставяна на пътния [] и релсовия транспорт. **Рециклираните въглеродни горива се вземат предвид, ако държавата членка реши да направи това.**

При изчисляването на числителя **държавите членки могат да ограничат** приноса на биогоривата и биогаза, произведени от суровини, посочени в част Б от приложение IX, [] **като вземат предвид наличността на суровините, включени в част Б от приложение IX** []. Приносът на горивата, доставяни в сектора на въздухоплаването и мореплаването, ще се счита за равен на енергийното им съдържание, умножено по 1,2.

[]

- в) при изчисляването и на числителя, и на знаменателя се използват стойностите за енергийното съдържание на транспортните горива, посочени в приложение III. За определянето на енергийното съдържание на транспортни горива, които не са включени в приложение III, държавите членки трябва да използват съответните стандарти на европейските стандартизационни организации за определяне на топлината на изгаряне на горивата. Ако липсват стандарти за тази цел на европейските стандартизационни организации се използват съответните стандарти на ISO.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 32 относно адаптирането към научно-техническия прогрес на енергийното съдържание на транспортните горива, посочено в приложение III.

[]

3. За определяне на дела на електроенергията от възобновяеми източници за целите по параграф 1 може да се използва или средният дял на електроенергията от възобновяеми източници в Съюза, или делът на електроенергията от възобновяеми източници в държавата членка, където се доставя електроенергията, както съответният дял е измерен две години преди разглежданата година. []

Делът на енергията от възобновяеми източници в течните и газообразни транспортни горива се определя въз основа на дела на енергията от възобновяеми източници в общата вложена енергия при производството на съответното гориво.

За целите по настоящия параграф се прилагат следните разпоредби:

а) Когато се използва електроенергия за производството на възобновяеми течни и газообразни горива от небиологичен произход, било пряко или за производството на междинни продукти, за определянето на дела на енергията от възобновяеми източници може да се използва или средният дял на електроенергията от възобновяеми източници в Съюза, или делът на електроенергията от възобновяеми източници в страната производител на горивото, както съответният дял е измерен две години преди разглежданата година. []

Въпреки това, електроенергията от пряка връзка с инсталация, произвеждаща електроенергия от възобновяеми източници, която i) е влязла в експлоатация след или по същото време, когато е влязла в експлоатация инсталацията за производство на възобновяемо течно или газообразно гориво от небиологичен произход, и [] ii) не е свързана с мрежата **или е свързана с мрежата, но може да докаже, че съответната електроенергия е доставена, без да се използва електроенергия от мрежата**, тази електроенергия може изцяло да се отчете като електроенергия от възобновяеми източници, използвана за производството на съответното възобновяемо течно или газообразно гориво от небиологичен произход.

Освен това [] внесената от мрежата електроенергия [] може изцяло да се отчете като електроенергия от възобновяеми източници, ако електроенергията се произвежда изключително от възобновяеми енергийни източници [.] и:

а) производството на електроенергия от възобновяеми източници би било ограничено, ако не се употреби от централата, или

б) са доказани възобновяемите свойства и са изпълнени други подходящи критерии [], за да се гарантира, че възобновяемите свойства на тази електроенергия се отчитат само веднъж и единствено в сектора на крайното потребление.

Комисията приема акт за изпълнение в съответствие с член 31 за установяване на обща европейска методика за определяне на подробни правила за икономическите оператори, за да могат да се съобразят с изискванията, посочени в настоящата алинея, до декември 2021 г.

[]

За. С цел да се сведе до минимум рискът от многократно отчитане в Съюза на отделни партии горива, държавите членки и Комисията ще засилят сътрудничеството между националните системи, както и между националните системи и установените съгласно член 27 доброволни схеми и проверители, включително когато е уместно чрез обмен на данни. Когато даден орган се усъмни или установи измама, той уведомява за случая при необходимост останалите държави членки.

4. Комисията [] взема мерки [] за създаването на база данни, даваща възможност за проследяване на **течните и газообразните** транспортни горива, които съответстват на условията за отчитане в числителя, посочен в параграф 1, буква б), **или биват отчитани за целите, посочени в член 26, параграф 1, букви а), б) и в), а държавите членки** изискват от съответните икономически оператори да въвеждат информация за направените трансакции и за характеристиките за устойчивост на тези горива, включително за техните емисии на парникови газове в рамките на цялостния им жизнен цикъл, като се започне от момента на тяхното производство и се стигне до доставчика на горива, който ги пуска на пазара. **Държавите членки могат да създадат национална база данни, свързана с тази на Комисията, като гарантират, че въвежданата в нея информация се предава незабавно.**

Доставчиците на горива въвеждат информацията, необходима, за да се провери спазването на изискванията, посочени в параграф 1, първа алинея.

[]

5. Държавите членки имат достъп до базата данни и вземат необходимите мерки, за да се гарантира, че в рамките на всяка държава членка икономическите оператори въвеждат точната информация. Комисията изисква схемите, които са предмет на решение съгласно член 27, параграф 4, да проверяват и спазването на това изискване при проверката на съответствието с критериите за устойчивост за биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса.

Комисията определя подробни правила с цел икономическите оператори да се съобразят с изискването, определено в параграф 4 и настоящия параграф, включително независим одит и технически спецификации за предаването на информация от националните бази данни към базата данни на Комисията, посочена в параграф 4, чрез актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31.

6. Комисията се оправомощава да приема ☐ актове за изпълнение в съответствие с член 31 ☐ за ☐ специфициране на методиката ☐ за определяне на дела на биогоривото при съвместна обработка в общ процес на биомаса с изкопаеми горива, и за специфициране на методиката за оценяване на намаленията на емисиите на парникови газове от възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и ☐ рециклирани въглеродни горива. Комисията приема тези методики не по-късно от декември 2021 г.

ба. Комисията се оправомощава да изменя списъка на суровините в част А и част Б от приложение IX, за да добавя суровини, но не и за да изважда суровини от тези списъци. Суровините, които могат да бъдат обработвани само с технологии от най-ново поколение, се добавят към приложение IX, част А, докато суровините, които могат да бъдат преработвани в биогорива с утвърдени технологии, се добавят към приложение IX, част Б.

Всеки акт за изпълнение, с който се изменя списъкът на суровините в част А и част Б, се основава на анализ на потенциала на даден материал като суровина за производството на биогорива, като се вземат предвид:

- i) принципите за йерархичен приоритетен ред на третирането на отпадъците, посочени в Директива 2008/98/ЕО;
- ii) критериите за устойчивост на Съюза, определени в член 27;
- iii) ☐ значителните ефекти на изкривяване на пазарите за (странични) продукти, отпадъци или остатъци;
- iv) потенциалът за значително намаляване на емисиите на парникови газове в сравнение с този на твърдите горива; и
- v) рискът от отрицателно въздействие върху околната среда и биологичното разнообразие.

На всеки две години Комисията трябва да провежда оценка на списъка на суровините в част А и част Б от приложение IX, с цел да добавя суровини, в съответствие с определените в настоящия параграф принципи. Първата оценка трябва да бъде проведена не по-късно от 6 месеца след [датата на влизане в сила на настоящата директива].

7. До 31 декември 2025 г., в контекста на провежданата на всеки две години оценка на постигнатия напредък в изпълнение на Регламент [относно управлението на енергийния съюз], Комисията оценява дали формулираното в параграф 1 задължение ефективно стимулира иновацията и насърчава намаления на емисиите на парникови газове в транспортния сектор, както и дали са подходящи приложимите изисквания за намаления на емисиите на парникови газове, отнасящи се за биогоривата и биогазовете. Ако е уместно, Комисията ще представи предложение за промяна на задължението, формулирано в параграф 1.

Член 26

Критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса

1. Енергията от биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се взема предвид за целите, посочени в букви а), б) и в) от настоящия параграф, само при условие че отговарят на критериите за устойчивост, посочени в параграфи 2 — 6 и на критериите за намаление на емисиите на парникови газове, посочени в параграф 7 :

- а) отчитане като принос за постигане на целта на Съюза и на дяловете на държавите членки на енергията от възобновяеми източници;
- б) определяне на степента на съответствие със задълженията за енергия от възобновяеми източници, включително със **задължението** [], посочено в член [] 25;
- в) съответствие с условията за получаване на финансова подкрепа за потреблението на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса .

Независимо от това биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса произведени от отпадъци и остатъци, различни от остатъците от селското стопанство, аквакултурата, рибното и горското стопанство, е необходимо да отговарят само на критериите за намаление на емисиите на парникови газове установени в параграф 7 за да бъдат взети предвид за целите, посочени в букви а), б) и в) от настоящия параграф. Тази разпоредба се отнася също за отпадъците и остатъците, които първоначално се обработват за получаването на междинен продукт, преди да бъдат допълнително преработени в биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. **Критериите за намаление на емисиите на парникови газове, посочени в параграф 7, не се прилагат по отношение на електроенергията, топлинната енергия и охладителната енергия, произведени от твърди битови отпадъци.**

Газообразните и твърдите горива от биомаса съответстват на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, определени в параграфи 2—7, [] ако се използват в инсталации, произвеждащи електроенергия, топлинна и охладителна енергия или горива с **обща номинална топлинна мощност**, [] по-голяма или равна на 20 MW за твърдите горива от биомаса, и с [] **обща номинална топлинна мощност**, по-голяма или равна на [] 2 MW за газообразните горива от биомаса. [] **Държавите членки могат да прилагат критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и за инсталации с по-малка входяща мощност (на база постъпващото гориво).**

Критериите за устойчивост, формулирани в параграфи 2 — 6 и критериите за намаление на емисиите на парникови газове, формулирани в параграф 7 се прилагат независимо от географския произход на биомасата.

2. Биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива, произведени от селскостопанска биомаса които се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), трябва да не са произведени от суровини, произхождащи от терени с голямо значение за биоразнообразието, т.е. от терени с един от следните статуси през или след януари 2008 г., независимо дали тези терени продължават да имат този статус:

а) девствени гори или други горски територии, а именно гори и други горски територии с местни видове, където няма ясно видими признаци на човешка дейност и екологичните процеси не са съществено нарушени;

б) зони, определени:

i) със закон или от съответния компетентен орган с оглед защита на природата; или

ii) зони за защита на редки, под заплахата или застрашени от изчезване екосистеми или видове, признати от международни споразумения или включени в списъци, изготвени от междуправителствени организации или Международния съюз за опазване на природата, при условие че са признати в съответствие с член 27, параграф 4, първа алинея;

освен ако не бъдат представени доказателства, че производството на тази суровина не противоречи на тези природозащитни цели;

в) пасища с висока степен на биоразнообразие [], които са:

- i) естествени, т.е. пасища, които биха останали такива при липсата на човешка намеса и които запазват естествения състав на видовете и екологичните характеристики и процеси; или
- ii) изкуствени, т.е. пасища, които биха престанали да бъдат такива при липсата на човешка намеса и които са богати на видове и не са деградирали и също така са определени от съответния компетентен орган като имащи висока степен на биоразнообразие, освен ако не се докаже, че добивът на суровини е необходим за запазване на статуса на пасище с висока степен на биоразнообразие .

Комисията може допълнително да [] **уточни** критериите, според които се определя кои пасища попадат в обхвата на буква в), посредством актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2.

3. Произведените от селскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса , които се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), трябва да не са произведени от суровини, произхождащи от терени с високи въглеродни запаси, т.е. от терени, които са имали един от следните статуси през януари 2008 г., но вече нямат този статус:

- а) мочурища, т.е. почви, покрити или наситени с вода постоянно или през значителна част от годината;
- б) трайно залесени зони, т.е. терени с площ над един хектар, височина на дърветата над пет метра и с покритие от короните над 30 %, или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място;

в) терени с площ над един хектар, височина на дърветата над пет метра и с покритие от короните между 10 и 30 %, или с дървета, които могат да достигнат тези прагове на място, освен ако не бъде предоставено доказателство, че запасите от въглерод на зоната преди и след преобразуването са такива, че при прилагането на методиката, установена в приложение V, част B, биха били изпълнени условията, посочени в параграф 7 от настоящия член.

Разпоредбите на настоящия параграф не се прилагат, ако по времето, когато суровината е добита, съответният терен е имал същия статус като през януари 2008 г.

4. Произведените от селскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), не са произведени от суровина, отгледана върху територия, която е била торфище през януари 2008 г., **освен ако бъдат представени доказателства, че отглеждането и събирането на тази суровина не е свързано с дренаж на почва, която не е била дренирана преди това.**

5. Произведените от горскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), съответстват на следните изисквания за свеждане до минимум на риска от използване на горскостопанска биомаса, [] **получена вследствие на неустойчиво** производство:

а) страната, в която е добита горскостопанската биомаса, има съответни закони на национално и/или поднационално равнище, приложими в района на добива, както и действащи системи за мониторинг и правоприлагане, които гарантират, че:

i) [] **дейностите по дърводобива са законосъобразни;**

ii) горите в районите на дърводобива се възобновяват [];

iii) зоните, **определени със закон или от съответния компетентен орган за целите на опазването на природата** [], включително влажните зони и торфищата, са защитени [];

iv) въздействията на дейностите по дърводобива върху качеството на почвата и биоразнообразието са **взети предвид;**

[]

б) когато липсват посочените в първата алинея данни, произведените от горскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), ако съществуват системи за управление на равнището на ☐ **районите за снабдяване с дървен материал**, ☐ за да се гарантира, че:

i) ☐ **дейностите по дърводобива са законосъобразни;**

ii) горите в районите на дърводобива се възобновяват ☐;

iii) зоните, **определени със закон или от съответния компетентен орган за целите на опазването на природата** ☐, включително влажните зони и торфищата — **освен в случай че се представят доказателства, че добивът на тези суровини не противоречи на тези цели за опазване на природата** — са защитени;

iv) въздействията на дейностите по дърводобива върху качеството на почвата и биоразнообразието са **взети предвид**;

☐

6. Произведените от горскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, **които** се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), ☐ отговарят на следните изисквания във връзка със земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (LULUCF):

а) държавата или регионалната организация за икономическа интеграция, от която произхожда горскостопанската биомаса:

i) **е страна по Парижкото споразумение и го е ратифицирала;**

ii) е подала национално определен принос (NDC) в Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (UNFCCC), обхващащ емисиите и поглъщанията от селското стопанство, горското стопанство и земеползването, който гарантира, че или измененията във въглеродните запаси във връзка с добива на биомаса се отчитат във връзка с ангажимента на съответната държава да намали или ограничи емисиите на парникови газове, посочени в NDC, или че съществуват закони на национално или поднационално равнище в съответствие с член 5 от Парижкото споразумение, приложими в района на дърводобива, които се отнасят за запазване или подобряване на въглеродните запаси и поглъстителите на въглерод;

iii) има въведена национална система за докладване на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, включително в горското и селското стопанство, която е в съответствие с изискванията, определени в решенията, приети в рамките на Рамкова конвенция на Обединените нации по изменение на климата (UNFCCC) и Парижкото споразумение;

б) когато липсват посочените в буква а) [] данни, произведените от горскостопанска биомаса биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се отчитат за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), ако съществуват системи за управление на равнището на **районите за снабдяване с дървен материал [], гарантиращи запазване на нивата на въглеродните запаси и въглеродните поглътители в **дългосрочен план**.**

Комисията може да [] **изготви** оперативни [] **насоки за** доказване на спазването на изискванията по параграфи 5 и 6 посредством актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2.

В срок до 31 декември **2026 г.** [] Комисията оценява въз основа на наличните данни дали критериите, определени в параграфи 5 и 6, реално водят до намаляване на риска от използване на [] горскостопанска биомаса, **получена вследствие на неустойчиво производство**, и до спазване на изискванията във връзка със земеползването, промените в земеползването и горското стопанство (LULUCF). Ако е уместно, Комисията представя предложение за изменение на изискванията, формулирани в параграфи 5 и 6.

7. Намалението на емисиите на парникови газове в резултат на използването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, което се отчита за целите по параграф 1, трябва да е:

а) поне 50 % за биогоривата, **биогаза, потребяван в транспортния сектор**, и нетранспортните течни горива от биомаса, произведени в инсталации, влезли в експлоатация преди или на 5 октомври 2015 г.;

б) поне 60 % за биогоривата, **биогаза, потребяван в транспортния сектор**, и нетранспортните течни горива от биомаса, произведени в инсталации, влезли в експлоатация след 5 октомври 2015 г.;

в) поне 70 % за биогоривата, **биогаза, потребяван в транспортния сектор**, и нетранспортните течни горива от биомаса, произведени в инсталации, влезли в експлоатация след 1 януари 2021 г.;

г) поне [] 70 % за производството на електроенергия, топлинна и охладителна енергия от газообразни и твърди горива от биомаса, използвани в инсталации, влезли в експлоатация след 1 януари 2021 г., и съответно [] 75 % за инсталации, влезли в експлоатация след 1 януари 2026 г.

За дадена инсталация се счита, че е влязла в експлоатация след като е започнало физическо производство на биогорива или нетранспортни течни горива от биомаса и съответно след като е започнало физическо производство на топлинна и охладителна енергия и на електроенергия от газообразни и твърди горива от биомаса.

Намалението на емисиите на парникови газове в резултат на използването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса в инсталации, произвеждащи топлинна и охладителна енергия и електроенергия се изчислява в съответствие с член 28, параграф 1.

8. Електроенергията, произведена от **комбинирано изгаряне** на газообразни и твърди горива от биомаса, генерирана в инсталации с [] **обща номинална топлинна мощност**, по-голяма или равна на 75 MW, се отчита за целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), само ако е произведена при използване на технология за високоефективно комбинирано производство съгласно определението в член 2, точка 34 от Директива 2012/27/ЕС, **посредством улавяне и съхранение на CO₂ с произход от биомаса или чрез други усилия за постигане на отрицателни емисии, които водят до значително намаляване на емисиите на парникови газове.**

За целите по букви а) и б) от параграф 1 настоящата разпоредба се прилага само за инсталации, влезли в експлоатация след [3 години след датата на приемане на настоящата директива]. За целите по буква в) от параграф 1 настоящата разпоредба не засяга обществения транспорт, предоставян по схеми, одобрени до [3 години след датата на приемане на настоящата директива].

Първата алинея не се прилага по отношение на електроенергията от инсталации, които са предмет на специфично уведомление от държава членка до Комисията, основаващо се на надлежно обосновани рискове за сигурността на доставките на електроенергия. След оценяване на уведомлението Комисията приема решение, като взема под внимание включените в него елементи.

9. За целите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), **и без да се засяга член 25, параграф 1, държавите членки [] [] не отказват отчитането по други съображения, свързани с устойчивостта, на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, които са получени в съответствие [] настоящия член. Настоящата разпоредба не засяга публичната подкрепа по схеми, одобрени преди [датата на влизане в сила на настоящата директива].**

9а. За целите, посочени в параграф 1, буква в), държавите членки могат да предвидят дерогация от критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, посочени в параграфи 1—7 от настоящия член, и от изискванията за енергийна ефективност по параграф 8 от настоящия член, като приемат различни критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и изисквания за енергийна ефективност, отнасящи се до:

а) инсталации, разположени в най-отдалечен регион, както се посочва в член 349 от ДФЕС, доколкото в такива съоръжения се произвежда електроенергия или топлинна или охладителна енергия от газообразни и твърди горива от биомаса; и

б) газообразни и твърди горива от биомаса, използвани в инсталациите по буква а), независимо от мястото на произход на биомасата, при условие че тези критерии са обективно обосновани от съображения да се осигури в този най-отдалечен регион плавен преход към критериите за устойчивост, енергийна ефективност и намаление на емисиите на парникови газове, посочени в параграфи 1—8 от настоящия член, като по този начин се стимулира преходът от изкопаеми горива към газообразни и твърди горива от биомаса.

[]

Проверка на съответствието с критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове []

1. Когато биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса, [] газообразни и твърди горива от биомаса **и/или други горива, съответстващи на условията за отчитане в числителя, посочен в член 25, параграф 1, буква б)**, се отчитат за целите, посочени в членове 23 и 25 и в член 26, параграф 1, букви а), б) и в), държавите членки изискват от икономическите оператори да покажат, че са изпълнени посочените в член 26, параграфи 2 — 7 критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове. За тези цели те изискват от икономическите оператори да използват система за масов баланс, която:

- а) позволява смесване на партии от суровини или [] горива [] с различни характеристики за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, например в един и същ контейнер, съоръжение за преработка или логистично съоръжение, преносна и разпределителна инфраструктура или обект;
- б) позволява смесване на партии от суровини с различно енергийно съдържание за целите на по-нататъшна преработка, при условие че размерът на партидите се уточнява в съответствие с тяхното енергийно съдържание;
- в) изисква информацията за характеристиките за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове и за размера на партидите, посочени в буква а), да остава прикрепена към сместа; и

г) осигурява сборът от всички партии, напуснали сместа, да има същите характеристики за устойчивост, каквито има сборът на всички партии, добавени към сместа и изисква този баланс да се постига в рамките на подходящ времеви период.

Системата за масов баланс освен това гарантира, че всяка партия се [] отчита само веднъж в член 7, параграф 1, алинея първа, букви а), б) или в) за изчисляване на брутното крайно потребление на енергия от възобновяеми източници и че се дава информация дали за производството на тази партия е била предоставена подкрепа, както и вида на схемата за подпомагане.

2. При обработването на дадена партия съответната информация за характеристиките за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове на партията се уточнява и се прикрепя към изходящия продукт в съответствие със следните правила:

а) ако обработването на партия от суровина води до получаване на само един изходящ продукт, който е предназначен за производството на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса, [] газообразни и твърди горива от биомаса, **възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход или [] рециклирани въглеродни горива**, размерът на партията и съответните количествени характеристики за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове се уточняват чрез използване на преобразователен коефициент, изразяващ отношението на масата на изходящия продукт, предназначен за производството на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса, към масата на постъпващата в процеса суровина;

б) ако обработването на партия от суровина води до получаването на повече от един изходящ продукт, предназначен за производството на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса, [] газообразни и твърди горива от биомаса, **възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход или [] рециклирани въглеродни горива**, за всеки изходящ продукт се използва отделен преобразователен коефициент и отделен масов баланс.

3. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че икономическите оператори подават надеждна информация за спазването на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, определени в **член 25, параграф 6** и член 26, параграфи 2—7, и че при поискване предоставят на държавата членка данните, използвани за съставяне на информацията. Държавите членки изискват също от икономическите оператори да организират подходящо независимо одитиране на подаваната от тях информация, както и да представят доказателства за неговото провеждане. **За целите на спазването на член 26, параграф 5, буква а) и член 26, параграф 6, буква а) по отношение на горскостопанската биомаса може да се използва одитиране на равнище първа или втора страна до първата точка на събиране на биомасата.** При одитирането трябва да се проверява дали използваните от икономическите оператори системи са точни, надеждни и защитени срещу измами. Също така при одитирането се проверяват честотата и методиката на вземане на проби и достоверността на данните.

Задълженията, установени в настоящия параграф, се прилагат, независимо дали биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса, [] газообразните и твърдите горива от биомаса, **възобновяемите течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход и рециклираните въглеродни горива** са произведени в Съюза, или са вносни.

Държавите членки представят на Комисията в обобщен вид информацията, посочена в първата алинея от настоящия параграф. Комисията публикува в резюмиран вид тази информация чрез платформата за електронно докладване , посочена в член 24 от Регламент [относно управлението на енергийния съюз], като запазва поверителния характер на информацията с чувствително търговско съдържание.

4. Комисията може да реши, че доброволни национални или международни схеми за установяване на стандарти за производството на [] **биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса, газообразни и твърди горива от биомаса и/или други горива, съответстващи на условията за отчитане в числителя, посочен в член 25, параграф 1, буква б), предоставят точни данни за намалението на емисиите на парникови газове за целите на член 25 и член 26, параграф 7 и/или доказват, че разпоредбите на член 25, параграфи 3, 4 и 5 са спазени**, и/или доказват, че партидите от биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса или газообразни и твърди горива от биомаса отговарят на критериите за устойчивост, установени в член 26, параграфи 2, 3, 4, 5 и 6, []. При доказването, че са изпълнени изискванията, определени в член 26, параграфи 5 и 6 по отношение на горскостопанската биомаса, операторите могат да решат да представят изискваните данни пряко на равнището на [] **района за снабдяване с дървен материал**. Комисията може също да признае зони за защита на редки, застрашени или изчезващи екосистеми или видове, признати от международни споразумения или включени в списъци, изготвени от междуправителствени организации или от Международния съюз за опазване на природата, за целите по член 26, параграф 2, буква б), подточка ii).

Комисията може да реши, че тези схеми съдържат точна информация относно предприетите мерки за опазването на почвите, водите и въздуха, възстановяването на деградирали земи, избягването на прекомерно потребление на вода в райони с оскъдни водни ресурси и сертифицирането на биогоривата и нетранспортните течни горива от биомаса, които пораждат малък риск за непреки промени в земеползването.

5. Комисията приема решения съгласно параграф 4 само ако въпросната схема отговаря на адекватни стандарти за надеждност, прозрачност и независимо одитиране **и дава адекватни гаранции, че няма материали, които са били умишлено модифицирани или превърнати в отпадъци, така че партидата или част от нея да попадне в обхвата на приложение IX**. Ако съответните схеми са предназначени за определяне на намаления на емисии на парникови газове, тези схеми следва също да съответстват на методическите изисквания, посочени в приложение V или приложение VI. За райони с висока степен на биоразнообразие, посочени в член 26, параграф 2, буква б), подточка ii), списъците с такива райони трябва да отговарят на подходящи стандарти за обективност и съгласуваност с международно признатите стандарти и да предвиждат подходящи процедури на обжалване.

Доброволните схеми, посочени в параграф 4 , трябва да публикуват редовно, поне веднъж годишно, списък на своите сертифициращи органи, които се използват за независимо одитиране, като в списъка за всеки сертифициращ орган се посочва от кое образование или национален публичен орган е признат и кое образование или национален публичен орган упражнява мониторинг над него.

С цел да се гарантира, че спазването на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове се верифицира по ефективен и хармонизиран начин и по-специално с цел предотвратяване на измами, Комисията може да определи подробни правила за прилагане, включително адекватни стандарти за надеждност, прозрачност и независимото одитиране и да наложи изискването всички доброволни схеми да спазват тези стандарти. При определянето на тези стандарти Комисията трябва да обръща специално внимание на необходимостта от свеждане до минимум на административното натоварване. Това се извършва посредством актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2. В тези актове се определя график, в рамките на който доброволните схеми трябва да спазват стандартите. Комисията може да отменя решения за признаване на доброволни схеми в случай, че те не успеят да приложат такива стандарти в предвидения срок. **Ако държава членка изрази опасения, че дадена схема не функционира в съответствие със стандартите за надеждност, прозрачност и независимо одитиране, които са залегнали в основата на решението по параграф 4, Комисията разследва въпроса и предприема необходимите действия.**

6. Решенията по параграф 4 от настоящия член се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане посочена в член 31, параграф 2. Тези решения имат срок на действие от не повече от пет години.

Комисията изисква всяка доброволна схема, за която е прието решение съгласно параграф 4, да представя [] до 30 април всяка година доклад до Комисията, който да обхваща всички точки, изброени в **приложение IX от Регламент [относно управлението на енергийния съюз]** []. [] Докладът се отнася за предходната календарна година. [] Изискването за представяне на доклад се прилага само за доброволни схеми, които са работили поне 12 месеца.

Комисията прави обществено достъпни на платформата за електронно докладване, посочена в член 24 от Регламент [относно управлението на енергийния съюз], докладите от доброволните схеми в съкратен вариант или в пълния им текст по целесъобразност.

Държавите членки могат да създават национални схеми с участието на национални компетентни органи, в които спазването на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, формулирани в член 26, параграфи 2 — 7 да се проверява по цялата верига на доставките.

Всяка държава членка може да уведоми Комисията за своята национална схема. Комисията отдава приоритет на изготвянето на оценката на тази схема. Решението за съответствие на такава съобщена национална схема с условията, предвидени в настоящата директива, се приема съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2, за да се улесни взаимното двустранно и многостранно признаване на схемите за проверка на съответствието с критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове за биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса. Ако решението е положително, установените в съответствие с настоящия член схеми не могат да отказват взаимно признаване със схемата на въпросната държава членка, що се отнася до проверката на съответствието с критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, формулирани в член 26, параграфи 2—7.

7. Когато даден икономически оператор представи доказателство или данни, придобити в съответствие със схема, предмет на решение съгласно параграф 4 или параграф 6, в рамките на това решение, държавата членка не следва да иска от заявителя да представя допълнително доказателство за спазване на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, определени в член 26, параграфи 2—7.

Компетентните органи на държавите членки [] упражняват надзор върху дейността на сертифициращите органи, които [] извършват независимо одитиране в рамките на доброволна схема **в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008. По искане на компетентните органи сертифициращите органи предоставят цялата информация, необходима за надзора на тази дейност, включително точната дата, време и място на одитите. Ако държавите членки констатираят случаи на неспазване, те без забавяне информират доброволната схема и акредитационния орган.**

7а. По искане на държава членка Комисията проверява въз основа на наличните доказателства дали за даден източник на биогориво, нетранспортно течно гориво от биомаса или твърдо или газообразно гориво от биомаса са спазени критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, определени в член 26. В срок от шест месеца от получаването на такова искане и в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, Комисията решава дали съответната държава членка може да отчете биогоривото или нетранспортното течно гориво от биомаса от този източник за целите, посочени в член 25, параграф 1, букви а), б) и в), или дали, чрез дерогация от параграф 7, държавата членка може да изиска от доставчика на източника на биогоривото, нетранспортното течно гориво от биомаса или твърдото или газообразно гориво от биомаса да представи допълнителни доказателства за съответствие с критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове.

Член 28

Изчисляване на въздействието във връзка с парниковите газове на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса

1. За целите на член 26, параграф 7 намалението на емисии на парникови газове в резултат на използването на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса се изчислява, както следва:

а) когато е посочена приета стойност за намалението на емисиите на парникови газове за начин на производство, съответно в приложение V, част А или част Б за биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса и в приложение VI, част А за газообразни и твърди горива от биомаса и когато стойността e_l за тези биогорива или нетранспортни течни горива от биомаса, изчислена в съответствие с приложение V, част В, точка 7 и съответно за тези газообразни и твърди горива от биомаса, изчислена в съответствие с приложение VI, част Б, точка 7, е равна или по-малка от нула, при изчислението се използва тази приета стойност;

б) чрез използване на действителната стойност, изчислена в съответствие с методиката, посочена в приложение V, част В за биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса и в приложение VI, част Б за газообразни и твърди горива от биомаса;

в) чрез използване на стойност, изчислена като сбор от величините във формулите , посочени в приложение V, част B, точка 1, където за някои величини могат да бъдат използвани дезагрегирани приети стойности в приложение V, част Г или Д , а действителните стойности, изчислени в съответствие с методиката, установена в приложение V, част B — за всички останали величини; или

г) чрез използване на стойност, изчислена като сбор от величините във формулите, посочени в приложение VI, част Б, точка 1, където за някои величини могат да бъдат използвани дезагрегирани приети стойности в приложение VI, част B, а действителните стойности, изчислени в съответствие с методиката, установена в приложение VI, част B — за всички останали величини.

2. Държавите членки могат да представят на Комисията доклади, включващи информация относно типичните емисии на парникови газове от отглеждането на селскостопански суровини в териториалните единици на тяхна територия, които са класифицирани на ниво 2 от Номенклатурата на статистическите териториални единици (наричана по-долу „NUTS“) или на по-детайлизирано подниво от NUTS в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета³⁰. Докладите се придружават от описание на метода и източниците на данни, използвани за изчисляване на нивата на емисиите. Този метод трябва да отчита почвените характеристики, климата и очакваните добиви на суровини.

3. За територии извън Съюза на Комисията могат да бъдат представяни доклади, еквивалентни на посочените в параграф 2 и изготвени от компетентни органи.

4. Комисията може да реши посредством акт за изпълнение, приет в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2, че докладите съгласно параграф 2 и параграф 3 от настоящия член съдържат за целите на член 26, параграф 7 точни данни за целите на определяне на емисиите на парникови газове, свързани с отглеждането на селскостопанска биомаса във включените в тези доклади райони. В такъв случай тези данни могат да се използват вместо дезагрегираните приети стойности за емисиите при отглеждането, посочени в приложение V, част Г или част Д за биогоривата и нетранспортните течни горива от биомаса и в приложение VI, част B за газообразните и твърдите горива от биомаса.

³⁰ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

5. Комисията преразглежда редовно приложение V и приложение VI , с оглед да се добавят или променят , където е оправдано, стойности за начини за производство на биогорива , нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. При това преразглеждане се обмисля и промяна на методиката, описана в част В от приложение V и в част Б от приложение VI.

В случай че при преразглеждането Комисията стигне до извода, че приложение V или приложение VI следва да бъде изменено , Комисията се оправомощава да приема делегирани актове съгласно член 32.

В случай на каквото и да е адаптиране или добавка към списъка на приетите стойности в приложение V и приложение VI:

а) ако приносът приносът на дадена величина към общите емисии е малък или когато е налице ограничено вариране, или когато разходите или трудностите при установяване на действителните стойности са високи, приетите стойности трябва да са типичните стойности за нормалните производствени процеси.

б) във всички останали случаи приетите стойности трябва да са занижени в сравнение с нормалните производствени процеси.

6. Когато е необходимо, с оглед да се осигури еднакво прилагане на приложение V, част В, и приложение VI, част Б Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се въвеждат подробни технически спецификации, включващи определения, коефициенти на преобразуване, изчисления на годишни емисии от отглеждане на култури и/или на намаления на емисиите, причинени от изменения в надземния и подземния въглероден запас на вече обработвана земя, изчисления на на намаленията на емисии при улавяне на CO₂, заместване на въглерод и съхранение на CO₂ в геоложки обекти. Посочените актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 31, параграф 2.

Член 29

Мерки за изпълнение

Мерките за изпълнение, посочени в член 26, параграф 2, втора алинея и член 26, параграф 6, член 27, параграф 6, член 28, параграф 5, първа алинея и член 28, параграф 6, също така отчитат изцяло целите на член 7а от Директива 98/70/ЕО³¹.

Член 30

Извършване на мониторинг от Комисията

1. Комисията извършва мониторинг върху произхода на биогоривата на нетранспортните течни горива от биомаса и на газообразните и твърдите горива от биомаса, потреблявани в Съюза, както и въздействието на тяхното производство, включително въздействието в резултат на изместване, върху земеползването в Съюза и в тези трети държави, които са основни доставчици. Този мониторинг се основава на интегрираните национални планове в областта енергетиката и климата на държавите членки и съответните доклади за постигнатия напредък, които се изискват съгласно членове 3, 5 и 18 от Регламент [относно управлението на енергийния съюз], и тези на съответните трети държави, междуправителствени организации, научни проучвания и всякакви други видове информация. Комисията провежда мониторинг също така върху промените в цените на стоките, свързани с използването на биомаса за производство на енергия, и всякакви положителни и отрицателни въздействия върху сигурността на снабдяването с храни.

2. Комисията поддържа диалог и обменя информация с трети държави и с производители на биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса, потребителски организации и с гражданското общество относно общото изпълнение на мерките в настоящата директива, отнасящи се до биогорива, нетранспортни течни горива от биомаса и газообразни и твърди горива от биомаса. При това тя обръща специално внимание на евентуалното въздействие на производството на биогорива и нетранспортни течни горива от биомаса върху цените на хранителните продукти.

³¹ Директива 98/70/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 г. относно качеството на бензиновите и дизеловите горива и за изменение на Директива 93/12/ЕИО на Съвета (ОВ L 350, 28.12.1998 г., стр. 58).

3. През 2026 г. Комисията представя законодателно предложение за регулаторната рамка за насърчаване на енергията от възобновяеми източници за периода след 2030 г.

В това предложение ще бъдат взети предвид опитът от изпълнението на настоящата директива, включително на нейните критерии за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, и технологичният напредък в областта на производството на енергия от възобновяеми източници.

4. През 2032 г. Комисията представя доклад за преразглеждане на прилагането на настоящата директива.

Член 31

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета за енергийния съюз. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 и функционира в съответните секторни формации, релевантни за цитирания регламент.

1а. По въпроси, свързани с устойчивостта на биогоривата, □ нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса, Комисията се подпомага от Комитета по устойчивост на биогоривата, нетранспортните течни горива от биомаса и газообразните и твърдите горива от биомаса. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 32

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, параграф 5, член 7, параграф 6, член 19, параграф 11, член 19, параграф 14, член 25, параграф 6 и член 28, параграф 5, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 1 януари 2021 г.

2а. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, параграф 3, се предоставя на Комисията за срок от една година, считано от 1 януари 2021 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в **член 7, параграф 3**, член 7, параграф 5, член 7, параграф 6, член 7, параграф 7, член 19, параграф 11, член 19, параграф 14, член 25, параграф 6 и член 28, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. Решението не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди да приеме делегиран акт Комисията се консултира с експерти, посочени от всяка държава членка в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 7, параграф 5, член 7, параграф 6, член 19, параграф 11, член 19, параграф 14, член 25, параграф 6 и член 28, параграф 5, влиза в сила единствено ако Европейският парламент или Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета относно акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 33

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 30 юни 2021 г. Те незабавно съобщават текста на тези мерки на Комисията .

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те трябва също да съдържат текст, съгласно който позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивите, отменени с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и на формулиране на този текст се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 34

Отмяна

Директива 2009/28/ЕО, изменена с директивите, посочени в приложение XI, част А, се отменя, считано от 1 януари 2021 г., без да се засягат задълженията на държавите членки във връзка с транспонирането в националното законодателство на директивите, посочени в приложение XI, част Б, **и без да се засягат задълженията на държавите членки през 2020 г., посочени в член 3, параграф 1 и приложение I, част А от Директива 2009/28/ЕО.**

Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XII.

Член 35

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на 1 януари 2021 г.

Чрез дерогация от първа алинея от настоящия член, член 7, параграф 3, пета алинея и член 31 влизат в сила на двадесетия ден след публикуването на настоящата директива в Официален вестник на Европейския съюз.

Член 36

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател
